

Uitvoerings & Handhavingsstrategie fysieke leefomgeving

Datum:

6 december 2022

Onderwerp:

Uitvoerings- en Handhavingsstrategie voor de vergunningverlening-,
toezicht- en handhavingstaken 2023-2026

Voorwoord

Mensen die activiteiten uitvoeren zijn hiervoor in de eerste plaats zelf verantwoordelijk. Mogelijke schade, hinder en overlast moet worden voorkomen of hersteld. Dit is soms erg complex en daarom is besloten dat de overheid regels stelt, vergunningen (V) afgeeft, toezicht (T) houdt en handhaaft (H) als dat nodig is (VTH-taken). Deze taken zijn breed: van het verlenen van omgevingsvergunningen, evenementenvergunningen, horecaverunningen tot het uitvoeren van bouwtoezicht, brandveiligheidscontroles, horecacontroles, parkeerhandhaving en het behandelen van allerlei klachten en meldingen.

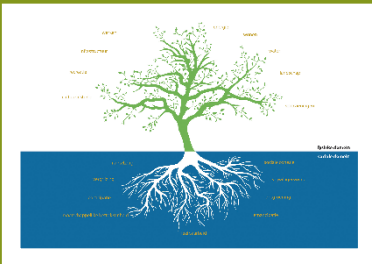
Vergunningverlening, toezicht en handhaving zijn voor de overheid in relatie tot inwoners en bedrijven belangrijke instrumenten. Initiatiefnemers willen graag hun initiatieven en ideeën kunnen realiseren, terwijl omwonenden en andere belanghebbenden willen dat hun belangen worden beschermd. Als overheid moeten we een balans vinden in het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving. In deze Uitvoerings- en Handhavingsstrategie (U&HS) beschrijven wij hoe we omgaan met die balans. De U&HS beschrijft de gemeentelijke doelen, prioriteiten en instrumenten op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) in de fysieke leefomgeving. In de U&HS kunt u lezen hoe het uitvoeren van deze VTH-taken in de gemeente Westerkwartier is vastgelegd voor de jaren 2023-2026. Ondanks dat de Omgevingswet weer is uitgesteld is er toch voor gekozen op deze U&HS op te stellen aan de hand van de terminologie van de Omgevingswet. We gaan ervan uit dat binnen de beleidscyclus de Omgevingswet in werking is getreden. Tot die tijd zal de huidige wet- en regelgeving worden gehanteerd.

In beeld

Uitvoerings- en handhavingsstrategie fysieke leefomgeving (U&HS) gemeente Westerkwartier 2023-2026

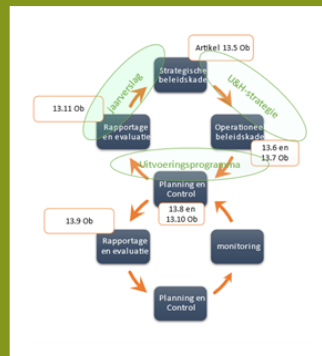
Onze mensen verlenen vergunningen, houden toezicht in de gemeente
en handhaven als dat nodig is

De U&HS bevat de toelichting op de vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken in

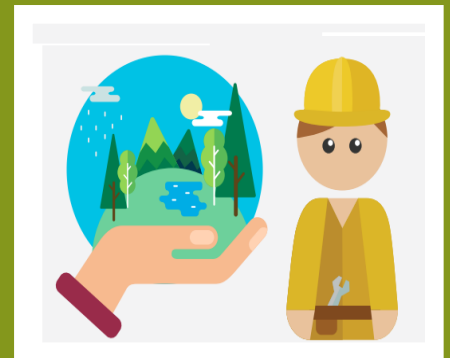
het fysieke domein; alles wat je ziet, voelt en ruikt

De U&HS legt minimaal uit te voeren kwaliteitsniveau vast

zoals de Omgevingswet en kwaliteitscriteria dat vereisen

We spelen in op de belangrijke ontwikkelingen waaronder de

Omgevingswet en de wet kwaliteitsborging voor het

Doelen die wij nastreven:

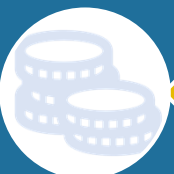
doelstelling veiligheid: Aan het eind van de beleidscyclus voldoet 90% van de overtreders na de eerste hercontrole aan de geldende regels;

doelstellingen dienstverlening: Na ontvangst van een melding of informatieverzoek wordt uiterlijk binnen 10 werkdagen contact opgenomen met de melder. Na ontvangst van een klacht wordt binnen 2 werkdagen contact opgenomen met de melder. Aan het eind van de beleidscyclus worden 95% van de binnengekomen vergunningen binnen de gestelde termijn afgehandeld

doelstellingen uitvoeringskwaliteit: Het verbeteren van de uitvoering van de VTH-taken die voortkomen uit de BIG-8 cyclus & het voldoen aan het kwaliteitsniveau van de verordening U&H (kwaliteitseisen en capaciteit van het personeelsbestand)

doelstelling financiën: Inzicht creëren in de kosten van (de op basis van de gestelde doelen uit te voeren activiteiten m.b.t.) VTH.

Wat zijn de belangrijkste prioriteiten

Hierbij gaat het om het voorkomen van onveilige situaties (o.a. draagconstructie en of brandveiligheidsaspecten niet op orde), hinder en overlast (in het geval verpauperde panden en bouwvallen en/of verrommeling). We richten ons op het voorkomen van overtreden door ons op de hoogste risico's te richten.

Openbare ruimte

Wij houden gebiedsgerichte controles om vernietiging en/of beschadiging van houtwallen, afval illegale stort (meldingen afvalstort en zwerfvuil & drugsafval), stookoverlast/illegale stook (open vuur/vreugde vuren/sloopafval verbranden), illegaal carbid schieten en parkeerexcessen (o.a foutief parkeren grote voertuigen > 6m) tegen te gaan.

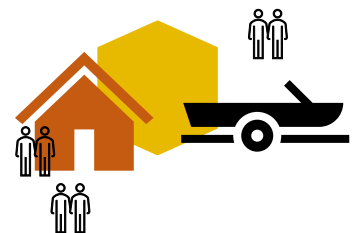
Milieu

Wij brengen voor de volgende risico's de strijdigheden in kaart en plannen vervolgens een controle in op de locaties waar de risico's het hoogst zijn, te weten bij het ontbreken of niet tijdig (her)keuren van een vloeistofdichte voorziening bij activiteit het afleveren van vloeibare brandstof aan motorvoertuigen (bij de branche op- en overslag transport) en het ontbreken van een (tijdige) keuring op een tank (bij de branche opslag

Ruimtelijke ordening en Erfgoed

Wij houden risicogericht toezicht in het geval van illegaal bouwen in strijd met het omgevingsplan i.c.m. beschermde waarden, het illegaal uitvoeren van grondwerkzaamheden (bewerken van gronden o.a. ontgraven) in archeologisch waardevol gebied en bij een object met cultuurhistorische waarde, het illegaal slopen van een monument/karakteristiek gebouw, bedrijfsmatige activiteiten waar niet is toegestaan (winkelcentra en industrieterrein) en het tegengaan van permanente bewoning recreatieparken en ligplaatsen.

We richten ons op het voorkomen van overtredingen van de Alcoholwet waaronder het schenken van alcohol aan jeugd.

De prioritering bepaalt de mate van toetsing, toezicht en handhaving. Hierbij kan gedacht worden aan keuzes over op welk niveau vergunningaanvragen worden getoetst. Of op welke punten we controleren bij verschillende (bouw)projecten en welke toezichts- en handhavingsmiddelen we inzetten. Met deze basis vormen de strategieën; vergunning-, preventie-, toezicht-, handhaving- en gedoogstrategie in Westerkwartier voor de manier hoe wij uitvoering willen geven aan de VTH-taken.

Samenvatting in tekst

In deze Uitvoerings- en Handhavingsstrategie voor de fysieke leefomgeving 2023-2026 (U&HS) is alles samen gebracht wat te maken heeft met vergunningverlening en toezicht en handhaving voor de fysieke leefomgeving. De voormalige gemeenten Grootegast, Marum, Leek, Zuidhorn en Winsum (voor het deel Middag Humsterland) hadden een eigen gemeentelijk vergunning- en handhavingsbeleid voor de fysieke leefomgeving vastgesteld. Deze U&HS vervangt deze verouderde gemeentelijke beleidsplannen VTH.

Met deze strategie omarmen we de Omgevingswet; we gaan voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Onder 'fysieke leefomgeving' verstaan we datgene wat je ziet, voelt, hoort en ruikt. Dat zijn bijvoorbeeld gebouwen, wegen, parken, een schone lucht, sloten, rivieren, bossen, enzovoort. Naast duurzaam, gezond en veilig verwachten we dat onze omgeving ook aantrekkelijk en goed verzorgd is. We willen van onze omgeving genieten. Het bereiken en in stand houden van een goede omgevingskwaliteit is daarom toegevoegd als centrale doelstelling in de Omgevingswet. Deze U&HS 2023-2026 legt het minimaal uit te voeren (kwaliteits)niveau vast, zoals de Omgevingswet en de geldende kwaliteitscriteria voor de VTH dat vereisen. We hebben ervoor gekozen om aan te sluiten bij de nieuwe terminologie, begrippen en wetsartikelen uit de Omgevingswet zodat de U&HS tussentijds hiervoor niet aangepast hoeft te worden.

Belangrijke ontwikkelingen als de inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen hebben ook de komende jaren invloed op de VTH taken. Deze twee wetten stellen de gemeente tot uitdagingen op het gebied van processen, een andere manier van werken en financiën.

Vervolgens benoemt deze U&HS doelstellingen die wij de komende vier jaar nastreven. Deze doelstellingen zijn gebaseerd op de centrale doelstelling van de Omgevingswet en bevat kwaliteitsdoelstellingen gebaseerd op de door de gemeenteraad vastgestelde verordening Uitvoering en handhaving Omgevingsrecht gemeente Westerkwartier. We zijn succesvol in onze uitvoering als we goede invulling hieraan geven. Daarom hebben we de doelstellingen SMART geformuleerd zodat we ze goed kunnen monitoren.

Door te prioriteren maken we keuzes in de taken die we willen en (met betrekking tot de capaciteit) kunnen uitvoeren. De risicoanalyse en prioritering zijn door evaluatie en het invullen van de risicomatrices per domein tot stand gekomen. Een risicoanalyse levert inzicht in de benodigde menskracht en middelen, gebaseerd op de risico's van activiteiten, op de specifieke lokale situatie en de ambities van het bestuur. In deze benadering komen de door de experts belangrijk gevonden onderwerpen naar boven. De matrices geven input voor de prioritering van de taken en werkzaamheden. Zowel ambtelijk als bestuurlijk is hiervoor input geleverd.

Een verplicht onderdeel van de U&HS zijn de strategieën. Met de vaststelling van de hierin opgenomen uitvoeringstrategieën geven we sturing aan uitvoering en handhaving. Het moet er voor zorgen dat we op een gestructureerde wijze werken en draagt bij aan transparantie en uniformiteit in besluitvorming. Een aantal uitvoeringstrategieën moeten nog verder uitgewerkt worden. Zo is in het verleden bij de voormalige gemeenten onder andere nooit gemonitord hoeveel vergunningen/onthefingen zijn verleend, of deze tijdig zijn verleend. Daarnaast is nooit vastgesteld aan welke kwaliteit de vergunning /onthefing moet voldoen. Er zal naar gestreefd worden om deze uitvoeringstrategieën het komend jaar uit te werken, zodat de uitvoering op een duidelijke en overzichtelijke wijze gemonitord en geëvalueerd kan worden.

Een ander verplicht onderdeel zijn de capaciteit en middelen. Dit geeft een beeld van de formatie en de financiële middelen die de gemeente inzet op voor de gewenste uitvoering van de VTH taken.

Inhoud

Voorwoord.....	2
1 Algemene inleiding.....	10
1.1 Wettelijk kader	10
1.1.1 Reikwijdte en afbakening	12
1.1.2 Kwaliteitscriteria.....	13
1.1.3 Begrippen	14
1.1.4 Beleidskader	15
1.2 Beleidsvaluatie	15
1.3 Ontwikkelingen.....	16
1.3.1 Landelijke ontwikkelingen	16
1.3.2 Lokale ontwikkelingen.....	16
2 Visie, missie en uitgangspunten.....	17
2.1 Visie op de U&HS.....	17
2.2 Algemene uitgangspunten	17
3 Doelstellingen	20
3.1 Algemene VTH doelstelling	20
3.2 Strategische doelstellingen	20
4 Probleemanalyse VTH	22
4.1 Omgevingsanalyse.....	22
4.2 Risicoanalyse VTH.....	23
4.2.1 Domein Bouwen	23
4.2.2 Domein Ruimtelijke Ordening en Erfgoed.....	24
4.2.3 Domein Milieu	25
4.2.4 Domein Algemene Plaatselijke Verordening, Alcoholwet en Evenementen	25
4.3 Prioriteitstelling VTH	26
5 Uitvoeringsstrategieën	26
5.1 Verschillende strategieën.....	26
5.2 Samenhang in preventie, toezicht en sanctie	27
6 Organisatie en middelen	27
6.1 Borging organisatie en middelen.....	27
6.1 Uitbesteden	28
6.1.1 Omgevingsdienst Groningen.....	28
6.1.2 Veiligheidsregio Groningen	28
7 Kwaliteitsborging.....	29
Bijlagenbundel bij U&HS gemeente Westerkwartier 2023-2026.....	30

Bijlage 1 Uniforme uitvoerings- en handhavingsstrategie 2023-2027 van alle Groningse gemeenten in de provincie Groningen.....	30
Bijlage 2 Toelichting BIG 8.....	31
Bijlage 3 Wettelijke- en beleidsmatig kaders	32
Bijlage 4 Handleiding risicoanalyse	33
Bijlage 5 Uitkomsten risicoanalyse.....	39
Bijlage 6 Uitvoeringstrategieën	44
Bijlage 7 Toetsmatrix Vergunningen en Integraal Toezichtsprotocol BBI	58

1 Algemene inleiding

Voor u ligt de Uitvoering en handhavingsstrategie 2023-2026. Met deze U&HS geven we invulling aan de wettelijke verplichting om voor zowel voor vergunningen, toezicht- en handhavingstaken binnen de fysieke leefomgeving een actuele uitvoering- en handhavingsstrategie vast te stellen.

Met de aankomende Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) is er in deze U&HS voor gekozen om alvast aan te sluiten bij de nieuwe terminologie, begrippen en wetsartikelen van de Omgevingswet. Hierdoor spelen we maximaal in op de aankomende inwerkingtreding en hoeft de U&HS tussentijds niet te worden aangepast. Totdat de Omgevingswet in werking is getreden, blijft de thans geldende wetgeving onverkort van kracht en zullen wij hier ook naar handelen.

De wettelijke verplichting om een U&HS vast te stellen, is terug te vinden in het besluit Omgevingsrecht en haar opvolger het Omgevingsbesluit die onderdeel uitmaken van de Wet algemene bepalingen Omgevingsrecht en zijn opvolger de Omgevingswet. De Omgevingswet bevat regels voor het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving. Daar vallen onderwerpen onder als natuur en milieu, maar ook water, wonen, infrastructuur en de inrichting van de ruimte maar ook 'nieuwe' onderwerpen zoals gezondheid, veiligheid en duurzaamheid. De kwaliteit van die leefomgeving moet in balans zijn met de mogelijkheid maatschappelijke behoeften te vervullen.

In deze U&HS geven we aan hoe we in de periode van 2023-2026 met die balans omgaan bij de uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. De U&HS schetst de visie en uitgangspunten voor de komende jaren, de inhoudelijke prioriteiten die daarin worden gesteld en geeft weer hoe wij een eenduidige werkwijze en een integrale afweging van de inzet van beschikbare middelen willen bereiken. De voormalige gemeenten Grootegast, Marum, Leek Zuidhorn en Winsum, voor het deel Middag Humsterland, hadden ieder voor zich een vergunning- en handhavingsbeleid voor de fysieke leefomgeving vastgesteld. Deze U&HS vervangt deze oude beleidsplannen.

1.1 Wettelijk kader

Volgens de wettelijke regeling¹ dient elke uitvoering- en handhavingsstrategie in ieder geval inzicht te bieden in onderstaande onderdelen:

- de prioriteitenstelling voor het verrichten van de werkzaamheden (toelichting in paragraaf 4.3.2);
- de methode die wordt gebruikt om te bepalen of de doelen uit het beleid worden bereikt (toelichting in hoofdstuk 3);
- de criteria die worden gebruikt bij het beoordelen van en beslissen op aanvragen om omgevingsvergunningen en het beoordelen van meldingen (toelichting in bijlage vergunningenstrategie);
- de werkwijze bij het verlenen van omgevingsvergunningen en het beoordelen van meldingen; (toelichting in bijlage vergunningenstrategie).

De handhavingsstrategie biedt ook inzicht in:

- de afspraken die door bestuursorganen onderling en met de instanties die zijn belast met de strafrechtelijke handhaving zijn gemaakt over samenwerking bij en afstemming van werkzaamheden (toelichting in bijlage handhavingsstrategie);

¹ Artikelen 13.5 en 13.6 van het Omgevingsbesluit

- de wijze waarop toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet wordt gehouden (toelichting in bijlage toezichtstrategie);
- de wijze waarop wordt gerapporteerd over bevindingen over de naleving van het bepaalde bij of krachtens de wet en eventueel daaraan verbonden consequenties (toelichting in bijlage handleiding risicoanalyse);
- de wijze waarop bestuurlijke sancties en termijnen die bij het opleggen en ten uitvoer leggen daarvan worden gehanteerd en de strafrechtelijke handhaving onderling worden afgestemd (toelichting in bijlage sanctiestrategie);
- de wijze waarop wordt gehandeld na geconstateerde overtredingen die zijn begaan door of in naam van een bestuursorgaan of een andere tot de overheid behorende instantie (toelichting in bijlage sanctiestrategie).

We hebben ervoor gekozen om aan te sluiten bij de nieuwe terminologie en begrippen uit de Omgevingswet zodat wij de U&HS niet tussentijds hoeven aan te passen. Met deze strategie omarmen we de nieuwe Omgevingswet. We stellen de centrale doelstelling van de Omgevingswet in deze U&HS centraal. Deze staat verwoord in artikel 1.3:

“Deze wet is, met het oog op **duurzame** ontwikkeling, gericht op het in onderlinge samenhang: a. bereiken en in stand houden van een **veilige** en **gezonde** fysieke leefomgeving en een **goede omgevingskwaliteit**, ook vanwege de intrinsieke waarde van de **natuur** en b. het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.”

Daarbij hebben wij de dikgedrukte termen van een toelichting voorzien zodat we weten wat we onder de termen in het kader van de reikwijdte van deze U&HS dienen te verstaan. (zie tabel hieronder.)

Onder ‘veilige’ verstaan we het voorkomen van de risico's die kunnen ontstaan door incidenten en calamiteiten die acuut tot letsel of tot het overlijden van personen kunnen leiden.

Onder 'gezonde' verstaan we het voorkomen van gezondheidsrisico's die kunnen ontstaan door (regelmatige of langdurige) blootstelling aan ongezonde gevaarlijke stoffen c.q. situaties.

Bij een ‘goede omgevingskwaliteit’ gaat het om het voorkomen van zaken die mensen als hinderlijk kunnen ervaren. Hinder is een subjectief begrip, en dus niet altijd op te lossen.

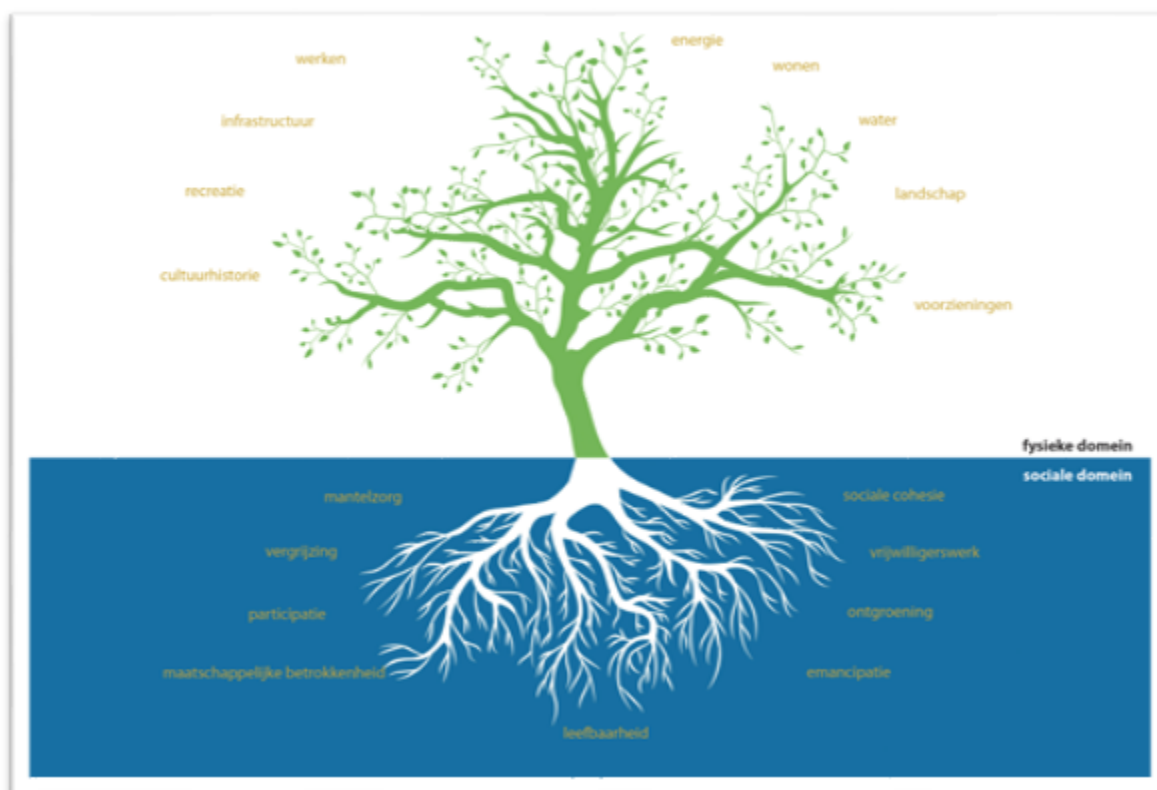

Het begrip ‘duurzame’ beperkt zich tot de aspecten energieverbruik (bv. normstelling energieverbruik gebouwen en gebruik duurzaam bouw materiaal), watergebruik (bv. milieuzorg t.a.v. grondstofgebruik en normstelling watergebruik) en afvalscheiding (bv. voorschriften voor afvalscheiding bedrijfs- en huishoudelijk afval).

Bij 'natuur' gaat het om algemene bescherming van de natuur in brede zin, dus zowel de bescherming van planten en dieren als het voorkomen van bodem-, lucht- en waterverontreiniging. Schade aan de natuur kan acuut ontstaan of geleidelijk. Denk aan het niet gebruiken van bouwstoffen die geen bodem- of waterverontreiniging veroorzaken en het onjuist toepassen van afvalopslag en opslag verontreinigde stoffen.

De leefomgeving kan je onderverdelen in een fysiek domein en een sociaal domein. De U&HS gaat over het fysieke domein en niet over het sociale domein.

In de Omgevingsvisie komt de term ‘fysieke leefomgeving’ veel terug. Hieronder verstaan wij ‘de omgeving die wij kunnen zien, horen, ruiken en voelen.’ Dat zijn bijvoorbeeld gebouwen, wegen, parken, lucht, sloten, rivieren, bossen, enzovoort. Naast duurzaam, gezond en veilig verwachten we dat onze omgeving ook aantrekkelijk en goed verzorgd is. Wij willen dat gemeente Westerkwartier een actieve, gastvrije en saamhorige samenleving is, die zich kenmerkt door sociale veerkracht en leefbaarheid.

1.1.1 Reikwijdte en afbakening

Deze U&HS ziet toe op alle gemeentelijke uitvoerings- en handhavingstaken in de fysieke leefomgeving. Wettelijk is bepaald dat alle gemeenten en de provincie minimaal de basis-milieutaken moeten overdragen naar een Omgevingsdienst. De gemeente Westerkwartier heeft alleen de basistaken overgedragen aan de Omgevingsdienst Groningen. Ook hiervoor geldt dat er een wettelijke verplichting is om hiervoor een U&HS vast te stellen. Inmiddels is ook voor deze taken een U&HS opgesteld. De U&HS voor de ODG is van toepassing van 2023-2027. Er staan duidelijke uitgangspunten in hoe we binnen de provincie Groningen met elkaar samenwerken op het gebied van VTH en wordt op die basis verder doorontwikkeld. Het is een adaptief document, in de geest van de Omgevingswet. De gemeente Westerkwartier is de eerste van de Groninger gemeenten aan wie het document ter vaststelling wordt aangeboden. Indien de U&HS voor de taken die de omgevingsdienst uitvoert ook door de overige deelnemende gemeenten en de provincie is vastgesteld, en definitief is, maakt deze een integraal onderdeel uit van dit document en hoeft hiervoor niet opnieuw een besluit te worden genomen door het college van burgemeesters en wethouders. In de **bijlage 1** is de definitieve versie opgenomen.

De U&HS heeft geen betrekking op andere (overheids)organisaties die ook toezicht en handhavingstaken uitvoeren, zoals de politie, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en de gemeenschappelijke gezondheidsdienst (GGD).

1.1.2 Kwaliteitscriteria

Het is belangrijk dat de kwaliteit van de uitvoering van VTH-taken goed is geregeld. Hiervoor zijn de kwaliteitscriteria in het leven geroepen. De kwaliteitscriteria zijn bedoeld om de uitvoering van vergunningverlenings-, toezichts- en handhavingstaken te professionaliseren en de gewenste kwaliteit (en continuïteit) in de organisatie te borgen. Daarnaast borgt onze gemeente de kwaliteit met de verordening Uitvoering en handhaving Omgevingsrecht gemeente Westerkwartier.

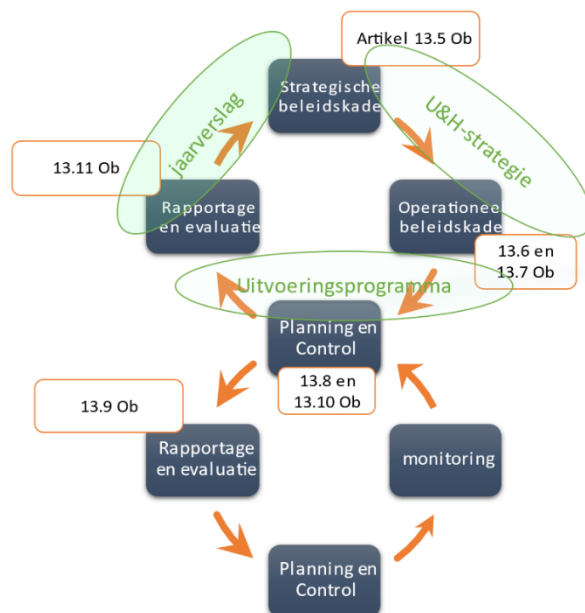
De kwaliteitscriteria stellen eisen aan:

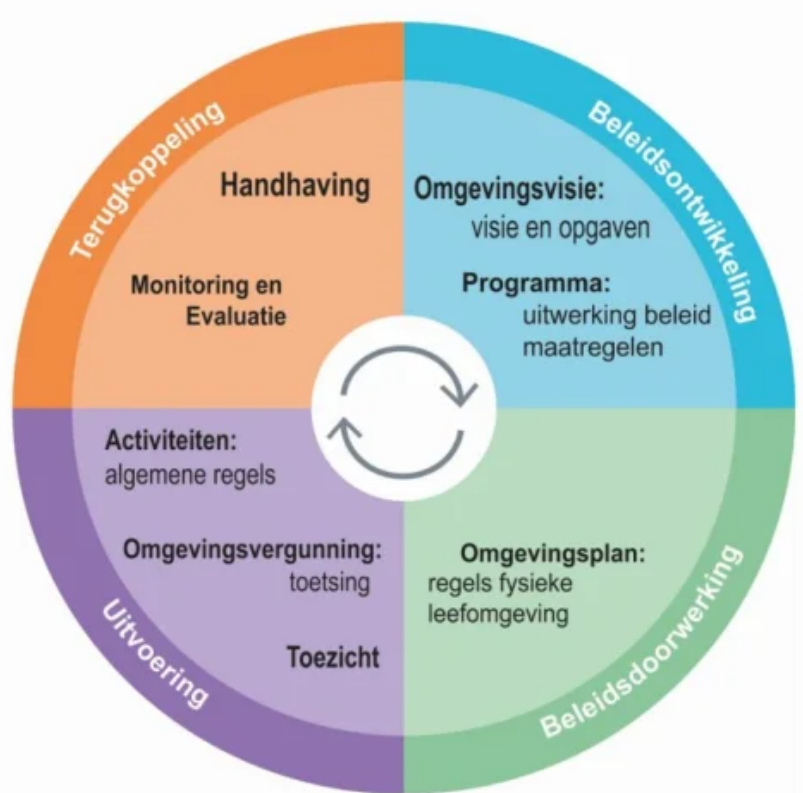
- het “proces” ofwel de beleidscyclus (BIG 8, zie figuur) van de gemeentelijke organisatie met betrekking tot het verrichten van omgevingsrecht taken;
- de “inhoud” van het operationele deel van het proces en de uitvoering daarvan;
- de “kritieke massa” ofwel de omvang en kwaliteit van het uitvoerende personeel.

In 2021 hebben wij ons gemeten aan de kwaliteitscriteria VTH (landelijke eisen die gesteld aan medewerkers en processen). Daaruit is naar voren gekomen dat de gemeente Westerkwartier kan voldoen aan de minimumeisen die gesteld worden. Dit blijft, gelet op de krapte op de arbeidsmarkt, een inspanningsvereiste. In hoofdstuk 7 gaan we hier verder op in.

Naast een meerjarige strategie eist de wet ook jaarlijkse uitvoeringsprogramma’s en evaluaties die bijdragen aan het bereiken van de doelstellingen uit de meerjarige strategie. Deze beleidscyclus staat bekend als de ‘BIG EIGHT’-cyclus. De volgende zeven stappen zijn te onderscheiden (een nadere toelichting vind je in **bijlage 2**):

Figuur 1 Beleidscyclus (BIG 8)

Figuur 2 Beleidscyclus Omgevingswet

Onder de Omgevingswet is sprake van een tweede beleidscyclus. Deze kent een vergelijkbare opzet (Plan, Do, Check, Act). Het verschil zit in het feit dat die cyclus betrekking heeft op de doelen ten aanzien van de fysieke leefomgeving, zoals per gemeente vervat in een Omgevingsvisie, Omgevingsprogramma en in de regelgeving uitgewerkt in het Omgevingsplan en Omgevingsvergunning. VTH taken zijn in die cyclus te definiëren als één van de mogelijk in te zetten instrumenten.

1.1.3 Begrippen

In de U&HS hanteren we de volgende begrippen voor vergunningverlening, toezicht en handhaving:

Vergunningverlening heeft betrekking op het in behandeling nemen van een vergunningsaanvraag, het beoordelen van deze aanvraag en het nemen van een beslissing op de aanvraag in de vorm van een beschikking. Onder vergunningverlening verstaan we ook het behandelen van een melding, vooroverleg, ontheffingen en vrijstellingen. In de sfeer van vergunningverlening is steeds meer sprake van informatieplichten en meldingen. Toetsing van de compleetheid en de werkingssfeer van een melding zien we als equivalent voor het proces van de vergunningverlening. Aan een melding kunnen nadere voorwaarden (maatwerkvoorschriften) worden verbonden. Het opstellen van dergelijke voorschriften maakt onderdeel uit van de vergunningverlening. Bij milieu kunnen deze voorschriften van belang zijn voor het mogelijk maken van een activiteit (verruiming van normen) en ter ondersteuning van toezicht en handhaving. Bij slopen zijn deze voorschriften vooral van belang in verband met het omgaan met gevaarlijke stoffen en hinder/overlast voor de omgeving.

Toezicht en handhaving worden vaak in één adem genoemd, maar dit zijn in feite twee aparte onderdelen.

Het doel van **toezicht** is het voorkomen (dan wel beperken) van onveilige, ongezonde en niet duurzame situaties. Daarnaast is het belangrijk dat de ruimtelijke kwaliteit behouden blijft. Om dit te

bereiken kan toezicht, zoals ook hierboven al is aangegeven, op verschillende manieren worden ingevuld:

- Vergunninggericht toezicht: uitvoeren van controles naar aanleiding van verleende vergunningen of meldingen (objectgericht);
- Gebiedsgericht toezicht: toezicht op wijkniveau naar aanleiding van surveillance, klachten, meldingen of speerpunten (informatie gestuurd toezicht);
- Risicogericht toezicht: toezicht op basis van afgewogen risico's (bedreiging bodemverontreiniging, opslaan gevaarlijke stoffen)
- Programmatisch toezicht: uitvoeren van controles naar aanleiding van cyclische handhavingsprogrammering (dit betreft milieu, brandpreventie en de Alcoholwet);
- Themagericht toezicht: integraal toezicht per thema of enkelvoudig toezicht per thema (dit kan ook gebiedsgericht ingestoken worden);
- Toezicht naar aanleiding van klachten en meldingen.

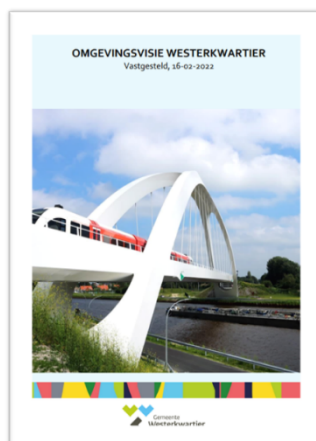
Deze lijst is niet uitputtend. De gekozen vorm van toezicht kan variëren en is mede afhankelijk van het gewenste en reeds bereikte naleefgedrag.

Handhaving komt na toezicht. Wanneer sprake is van overtredingen, wordt gezien of én op welke manier bestuurlijk optreden (en/of eventueel strafrechtelijk optreden door de boa's) noodzakelijk is.

Onder handhaving verstaan we het ongedaan maken of opheffen van een situatie, die in strijd is met de geldende wet- en regelgeving. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van bestuursrechtelijke handhaving met als handhavingsmiddelen het opleggen van een last onder dwangsom of bestuursdwang, of het geheel of gedeeltelijk intrekken van een vergunning of ontheffing. Bestuursrechtelijke handhaving is gericht op het zo spoedig mogelijk beëindigen, herstellen en eventueel voorkomen van een situatie die in strijd is met wet- en regelgeving.

1.1.4 Beleidskader

Bij het afhandelen van omgevingsvergunningaanvragen, het houden van toezicht en ons handhavend optreden staan in **bijlage 3** onder meer (niet uitputtend) de wetten en beleidsdocumenten, belangrijke beleidskaders waar deze U&HS betrekking op heeft. De U&HS moet in ieder geval passen in het bredere beleid dat voor Westerkwartier is opgesteld, zoals het coalitieakkoord 2022-2026 en de Omgevingsvisie. Onderstaande opgestelde ambities zijn richtinggevend voor de komende jaren:

[Verbonden met de omgeving, verbonden met elkaar](#)

[Een toekomstbestendig Westerkwartier voor jong en oud](#)

[Een bedrijvig en innovatief Westerkwartier in een sterke regio](#)

[Een gastvrije, aantrekkelijke niet-stedelijke woongemeente](#)

Deze vier ambities garanderen dat de opgaven in de fysieke leefomgeving integraal worden benaderd en sluiten daarmee aan bij de Omgevingswet.

1.2 Beleidsevaluatie

In de gemeentelijke beleidscyclus en voorafgaand aan (nieuwe) beleidsontwikkeling is het nuttig om te reflecteren op het huidige beleid. In de afgelopen jaren is geen invulling gegeven aan de wettelijke verplichtingen om een U&HS, uitvoeringsprogramma en jaarverslag op te stellen. Een beleidsanalyse is dan ook niet mogelijk.

Op basis van deze U&HS zal jaarlijks een uitvoeringsprogramma worden opgesteld, die na het jaar zal worden geëvalueerd. Op basis van de evaluatie of op basis van onvoorzienbare omstandigheden kan de U&HS vervroegd of na de beleidscyclus worden aangepast.

1.3 Ontwikkelingen

In deze paragraaf beschrijven we de landelijke en lokale ontwikkelingen.

1.3.1 Landelijke ontwikkelingen

De Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) vragen de meeste aandacht. Deze twee wetten stellen de gemeente tot uitdagingen op het gebied van processen, een andere manier van werken en financiën. Te denken valt aan het wegvallen van de bouwkundige toetsing, verschuiving werkzaamheden naar het voortraject en participatie. Aangezien de invoering van de Omgevingswet de organisatie voor een breed scala aan ontwikkelopgaven stelt, is er voor gekozen om de implementatie van de Omgevingswet volgens een programmastructuur uit te voeren.

Door een reeks ingrijpende maatschappelijke ontwikkelingen zoals klimaatverandering en - adaptatie en de stikstofproblematiek worden de VTH-werkzaamheden complexer en daarmee wellicht ook belangrijker. Door deze ontwikkelingen staat de gemeente voor allerlei organisatorische en financiële vraagstukken. Dit heeft invloed op de manier van (samen)werken op het gebied van VTH.

Ondermijning is aan de orde van de dag de laatste jaren. De aanpak van Ondermijning valt onder de regie van het taakveld openbare orde en veiligheid maar heeft, om goed te kunnen slagen, een nauwe relatie met vergunningverlening, toezicht en handhaving. Binnen de aanpak van ondermijning hebben de toezichthouders voornamelijk een signaalfunctie en beschikken zij over veel informatie middels vergunningen en door de oog- en oorfunctie van de toezichthouders en Boa's en de geldende wet- en regelgeving.

1.3.2 Lokale ontwikkelingen

De U&HS moet passen in het bredere beleid dat voor Westerkwartier is opgesteld. Richtinggevend voor de U&HS is het coalitieakkoord 2022-2026 en de Omgevingsvisie. In de omgevingsvisie van onze gemeente laten we zien waar de gemeente Westerkwartier voor staat en waar we naar toe willen in de toekomst. Wij hechten er grote waarde aan om deze ambities te relateren aan het VTH-terrein.

2 Visie, missie en uitgangspunten

Dit hoofdstuk beschrijft de visie, aansluitend op de missie zoals verwoord in de vijf ambities uit het coalitieakkoord 2022-2026 gemeente Westerkwartier, en de uitgangspunten passend binnen het VTH domein.

2.1 Visie op de U&HS

Een adequate U&HS is flexibel en speelt in op actuele behoeften. Westerkwartier wil de U&HS laten aansluiten bij de veranderende wensen uit de politiek en de samenleving. Ook een U&HS moet 'bij de tijd' zijn. Daarom monitoren we tussentijds de U&HS en passen deze zo nodig aan. Dat doen we door iedere vier jaar een nieuwe U&HS vast te stellen. Als we tussendoor met een belangrijke, onverwachte, ontwikkeling te maken krijgen, kan het zijn dat we al eerder onze U&HS willen bijstellen. Onze VTH-inzet is gericht op het waarborgen van kwaliteit, de leefbaarheid en de veiligheid van de leefomgeving en deze waar nodig te verbeteren. Een adequate inzet van het VTH-instrumentarium bevordert consistent gemeentelijk optreden.

In de volgende paragraaf wordt uiteengezet welke uitgangspunten belangrijk zijn bij de inzet van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

2.2 Algemene uitgangspunten

Bij het uitvoeren van onze VTH taken hanteren we de volgende uitgangspunten:

Vertrouwen in de samenleving

Wij vertrouwen erop dat inwoners en bedrijven de regels naleven en er alles aan doen om risico's en nadelige effecten voor de maatschappij te voorkomen. De grote meerderheid van de mensen is van goede wil. Regelgeving is complex en voor de meeste inwoners geen dagelijkse kost. Mensen die regels overtreden door gebrek aan kennis, treffen niet zonder meer een handhavende gemeente. Samen bekijken we hoe een illegale situatie ongedaan kan worden gemaakt. Het betekent ook dat er niet alleen wordt getoetst, gecontroleerd en gehandhaafd, maar juist ook helder wordt gecommuniceerd en geïnformeerd. Duidelijkheid en goede informatievoorziening zijn cruciaal.

Gedeelde verantwoordelijkheid

Waar mensen wonen en werken, vinden activiteiten plaats. Voorbeelden zijn (agrarische) bedrijvigheid, bouw en recreatie. Die activiteiten kunnen een positieve, maar ook negatieve invloed hebben op de kwaliteit van onze leefomgeving. Het is belangrijk dat de veiligheid en gezondheid van mens en milieu worden beschermd bij dergelijke activiteiten. De mensen die ze uitvoeren zijn daar in eerste plaats zelf verantwoordelijk voor. Zij moeten mogelijke schade, hinder of overlast voorkomen of herstellen.

Op basis van de uitgangspunten van de Omgevingswet staat de eigen verantwoordelijkheid van burgers en bedrijven bij het oplossen van vraagstukken voorop. Initiatiefnemers van vergunningaanvragen zijn zelf verantwoordelijk voor het indienen van een complete aanvraag. En tegelijkertijd zijn initiatiefnemers zelf verantwoordelijk voor het creëren van draagvlak c.q. acceptatie van voorgenomen plannen bij belanghebbenden, zoals burens. Uiteraard kan de gemeente hierbij adviseren, maar uitgangspunt is dat burgers en bedrijven ook zélf aan zet zijn.

Op het moment dat burgers en bedrijven activiteiten willen ontplooiën, zien wij graag dat ze al in het voortraject bij ons komen voor advies. Wij stellen ons flexibel op bij ontwikkelingen die wenselijk zijn; waarbij rekening wordt gehouden met wettelijke kaders. Als legalisatie van een geconstateerde overtreding mogelijk is, werken wij hieraan mee. Daarbij verwachten wij wel een proactieve houding van de overtreder. Wij sluiten onze ogen niet voor de verdergaande juridificering van de

samenleving. In toenemende mate wordt op de gemeente een beroep gedaan in de situatie van burenruzies. De daaruit voorkomende handavingsverzoeken hebben een verzwaring van de taaklast van het VTH-domein tot gevolg. Het efficiënt inzetten van medewerkers en middelen voor het bereiken van de doelstellingen van de gemeente dreigt hierdoor voor een deel in het gedrang te komen. Burgers en bedrijven worden gevraagd om ook zelf verantwoordelijkheid te nemen om hun eigen problemen op te lossen.

Handelen in de geest van de Omgevingswet

Wij willen dat Westerkwartier een actieve, gastvrije en saamhorige samenleving is, die zich kenmerkt door sociale veerkracht en leefbaarheid. Dit bereiken we door als gemeente, te kiezen voor een faciliterende rol. We kiezen minder vaak voor een rol waarbij wij alleen aan het stuur staan en zelf volledig regie voeren. We bewegen mee met maatschappelijke ontwikkelingen, en trekken graag als partner op met onze inwoners, bedrijven en organisaties. Geen gemeente dus die vooral zelf alles bepaalt, controleert en stuurt, maar een overheid die liefst samenwerkt, meedenkt en meehelpt en daarmee faciliteert. Als gemeente willen we ontwikkelingen faciliteren die aansluiten bij de ambities uit deze Omgevingsvisie. Bij het realiseren van die ambities spelen onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners een belangrijke rol. Voor VTH betekent dit dat we, indien mogelijk, doen met een oplossingsgerichte in plaats van procedure gerichte aanpak en houding. Dit doen we door steeds de vraag te stellen: 'Hoe kan het wel?'. Voor vergunningverlening betekent dit dat binnen wettelijke en eigen beleidsmatige kaders met de initiatiefnemer wordt meegedacht om eventuele belemmeringen weg te nemen. Dit vanuit de Omgevingswet gedachte van 'Nee, tenzij' naar 'Ja, mits'. De Omgevingswet verwacht 1-loket criterium, snellere doorlooptijden, minder regeldruk, samenwerken met andere bevoegde gezagen (omgevingstafels bijv.) en een andere houding en gedrag ten opzichte van initiatieven.

Maatwerk

We leggen minder op voorhand vast in regels, maar willen in dialoog komen tot maatwerk. Of andersom: we laten waar mogelijk vrij, en reguleren daar waar nodig. Het succes van vergunningverlening, toezicht en handhaving staat of valt met het gedrag van bewoners en gebruikers. Communicatie is een kwestie van bijsturen. Dat kan als je de actualiteit begrijpt. Door een persoonlijke, directe en actieve communicatie blijven de lijnen kort, dus minder ruimte voor interpretatie of een afwachtende houding. Toezichthouders brengen regelmatig een boodschap die niet als positief wordt ervaren. Hoe zorg je ervoor dat je respect krijgt van de aangesprokene én dat de boodschap toch duidelijk wordt ontvangen? In de praktijk merken we dat de persoonlijke benadering werkt. De oplossingsbereidheid en de oplossingsgerichtheid wordt daardoor groter. Communicatie is een inherent onderdeel van het handavingsproces. Het is wenselijk dat er een verschuiving plaats vindt naar taken met meer aandacht voor 'de voorkant'. Het doel van communicatie is om een steviger beroep te doen op de eigen verantwoordelijkheid voor veiligheid en leefbaarheid. Daarin nemen wij het voortouw. We moeten de samenleving verleiden om zelf in actie te komen.

Het handhaven gebeurt, zo veel mogelijk, integraal en met de menselijke maat. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van -en samengewerkt met- bestaande netwerken om afspraken aan 'de voorkant' te maken en om sancties achteraf zoveel als mogelijk te voorkomen. In deze gevallen zorgt het gesprek er aan de 'voorkant' voor dat de overtreders overtuigd worden dat ze de illegale situatie moeten opheffen zonder het opleggen van sancties. De menselijke maat is samen met klagers en overtreders zoeken naar een oplossing om een illegale situatie op te heffen. In het geval van anonieme klachten pakken we deze niet op (tenzij bv. een groot gevaar voor veiligheid of gezondheid aan de orde is). Het uitgangspunt voor de manier waarop wij toezicht houden is 'zacht waar het kan, hard waar het moet'. Voor degene die hun verantwoordelijkheid nemen, zijn wij een deskundige gesprekspartner. Maar wie zich niet aan de regels houdt, pakken we aan. We nemen direct maatregelen als we tijdens een inspectie misstanden of (mogelijke) risico's voor de veiligheid aantreffen.

Samenhangend

Toezicht en handhaving worden waar mogelijk in samenhang uitgevoerd, waarbij toezichtlasten voor burgers en bedrijven zoveel mogelijk worden teruggebracht. Door samenhangend op genoemde terreinen te handhaven, voorkomen we tegenstrijdige eisen en bereiken we maximale effectiviteit van de handavingsinzet.

Communicatie en menselijke maat

Op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt streven wij naar om standaard minder regels op te stellen. Indien mogelijk en noodzakelijk kiezen we voor maatwerk. Daarbij gaan we uit van vertrouwen. Vertrouwen dat onze inwoners en bedrijven de goede dingen willen doen met aandacht voor de omgeving in brede zin: zowel de fysieke als sociale omgeving.

En dat is precies wat deze Omgevingsvisie wil uitstralen: minder regels, meer maatwerk. We zullen niet aan situaties ontkomen waarbij we wel degelijk het heft in eigen handen moeten nemen (met het oog op het waarborgen van een gezonde en veilige leefomgeving) en duidelijk regie voeren, maar samenwerken en verbinden is voor ons de basis.

Vanzelfsprekend houden we onze rol als uitvoerder van wettelijke taken. Het spanningsveld tussen partner zijn en uitvoerder van wettelijke taken, vraagt een andere manier van werken.

Risico- en informatiegestuurd werken

Het beoordelen van vergunningsaanvragen en meldingen vindt risicogericht plaats. Voor verreweg de meeste vergunningsaanvragen worden standaard vergunningen opgesteld. Voor meer risicovolle aanvragen, die vallen in de gevolgklasse 2 en 3, wordt extern advies, zoals van de Veiligheidsregio, gevraagd. Dit advies wordt in de vergunning verwerkt. Bij de beoordeling wordt gekeken waar mogelijk winst valt te behalen op het gebied van veiligheid, duurzaamheid en/of leefbaarheid. Toezicht en handhaving vindt risico- en informatiegestuurd plaats. De inzet van de dagelijkse werkzaamheden in de openbare ruimte is gebaseerd op gemeentelijke informatiepositie. De gemeente analyseert alle beschikbare informatie over specifieke onderwerpen, locaties en doelgroepen en bepaalt daarmee welke acties er ondernomen moeten worden. Op basis van informatie van meldingen van inwoners, informatie van partners en informatie uit eigen waarnemingen houdt de gemeente toezicht op het veld. Voordat toezichthouders het veld ingaan, weten zij al waar zij (met nadruk) op moeten letten.

Voldoende kennis en een professionele organisatie

De gemeente zorgt ervoor dat zij over voldoende kennis en een professionele organisatie op de diverse disciplines bezit, zodat de gemeente zich er altijd van kan vergewissen of derden voldoen aan

de regelgeving. Dit vergt een kwaliteitsniveau dat de komende beleidsperiode wordt gemonitord op basis van de deskundigheidstabellen van de kwaliteitscriteria VTH.

De 'BIG 8'-cyclus is de basis voor de beleidscyclus

De gemeente pakt vergunningverlening, toezicht en handhaving -op basis van de *BIG-8* principe-planmatig en cyclisch op. Dit resulteert in jaarlijkse uitvoeringsprogramma's en verantwoording aan de gemeenteraad.

3 Doelstellingen

Met deze strategie is voldaan aan de kwaliteitscriteria en zijn de doelen van de verordening kwaliteit VTH uitgewerkt. Uitgangspunt daarbij is de visie zoals verwoord in 2.1. De strategische doelstellingen van de gemeente Westerkwartier zijn onderverdeeld in een algemene VTH doelstelling (gebaseerd op de Omgevingswet) en een drietal kwaliteitsdoelstellingen voortkomend uit de kwaliteitsverordening Uitvoering en Handhaving.

We hebben SMART doelstellingen geformuleerd op basis van de Omgevingswet en deze zijn vertaald naar het VTH terrein. In hoofdstuk 4 is de koppeling met de strategische doelstellingen gemaakt. Daar staat welke activiteiten bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen. Door het maken van deze koppeling is de beleidscyclus sluitend, operationaliseren we de kwaliteit en realiseren de meetbaarheid van de doelstellingen.

3.1 Algemene VTH doelstelling

Het verlenen van vergunningen, het houden van toezicht op de naleving en het handhaven van regels speelt een belangrijke rol om de doelstelling van de Omgevingswet (zie paragraaf 1.1) te kunnen bereiken. Deze algemene doelstelling van de Omgevingswet hebben we vertaald naar onze gemeente en leidt tot het streven naar de doelstellingen voor de komende beleidsperiode.

3.2 Strategische doelstellingen

De strategische doelstellingen koppelen we aan één of meerdere kernwaarden van de organisatie. De organisatie heeft kernwaarden geformuleerd: We zijn Dichtbij, Nuchter en Ambitieuus. Dit is het DNA wat wij nastreven voor ons Westerkwartier.

Elke doelstelling is voorzien van een leidend principe. Met een leidend principe formaliseer je de kwaliteit die de organisatie wil uitstralen en maak je haar tastbaar. Het is geen missie of motto maar het verwoordt een concrete kwaliteit waar men altijd van uit kan gaan. Een leidend principe is door iedereen maar op één manier te interpreteren.

Een Veilig Westerkwartier

De gemeente streeft naar een leefbare omgeving door Westerkwartier veilig, gezond en duurzaam te houden. (kernwaarde: dichtbij)

Leidend principe:

Wij doen dit in eerste instantie door erop toe te zien dat bestaande regels en voorschriften worden nageleefd. Het uitvoeren van vergunningverlening-, toezicht- en handhavingstaken op de door de overheid vastgestelde voorschriften draagt bij aan deze doelstelling. Door het handhavend optreden moet het aantal overtredingen, dat burgers en bedrijven begaan, verminderen.

De gemeente stelt zich het volgende doel:

- Aan het eind van de beleidscyclus voldoet 90% van de overtreders na de eerste hercontrole aan de geldende regels;

Continueren van de dienstverlening naar burgers en bedrijven

De gemeente levert tijdig handhaafbare vergunningen op basis van een zorgvuldige en transparante afweging van belangen. De motivering van besluiten is begrijpelijk en toegespitst op de ontvanger. Hier is aangegeven op welke wijze dit dient te worden gerealiseerd. (kernwaarde: ambitieus)

Leidend principe:

Met de toenemende digitalisering van de dienstverlening willen wij het ook in het persoonlijk contact uitstekend doen. De persoonlijke contacten zijn meer en meer gericht op complexe vragen. Hierbij maken de menselijke maat, inlevingsvermogen, oplossingsgerichtheid, verantwoordelijkheidsgevoel en het geheel overzien vaak het verschil. Wij streven ernaar om inwoners die moeite hebben met digitalisering te helpen. Indien gewenst wordt contact opgenomen met betrokkenen. Door te luisteren, informatie te verstrekken of een persoonlijk gesprek kan voldaan aan deze behoefte. Wij zijn ervan overtuigd dat deze aanpak helpt bij het verkrijgen van wederzijds begrip en vroegtijdig tot aanpassing kan leiden waarmee beide partijen zich alsnog gehoord voelen in hun belangen. Indien nodig betekent dit ook: duidelijk onderbouwen en motiveren waarom iets niet kan.

De gemeente stelt zich op het gebied van dienstverlening de volgende doelen:

- Na ontvangst van een klacht/melding/informatieverzoek wordt uiterlijk binnen 10 werkdagen contact opgenomen met de melder.
- Aan het eind van de beleidscyclus is 95 % van de binnen gekomen vergunning aanvragen binnen de gestelde termijn afgehandeld.

Verbeteren van het naleefgedrag en de uitvoeringskwaliteit

De gemeente Westerkwartier wil het naleefgedrag van burgers en bedrijven verbeteren en wil een efficiënte en transparante uitvoering van taken. (kernwaarden: dichtbij en ambitieus)

Leidend principe:

We doen dit door de juiste handhavingsinspanningen in te zetten daar waar het nodig is en passen de juiste mix van instrumenten toe. Preventie is daarbij een leidende strategie. Dit betekent dat de gemeente op actieve wijze dient te communiceren.

De gemeente stelt zich de volgende doelen:

- Het verbeteren van de uitvoering van de VTH-taken die voortkomen uit de BIG-8 cyclus.
- Het voldoen aan het kwaliteitsniveau van de verordening VTH (kwaliteitseisen en capaciteit van het personeelsbestand) die voortvloeien uit de Wet VTH.

Overzichtelijke Financiën

De gemeente Westerkwartier streeft ernaar de financiële middelen inzichtelijk te maken en die te koppelen aan de realisatie van de strategische doelen. (kernwaarde: nuchter)

Leidend principe:

Wij doen dit door voor iedereen inzichtelijk en begrijpelijk te maken waar het geld naartoe gaat en waar het vandaan komt.

De gemeente stelt zich hierbij het volgende doel:

- Inzichtelijk maken van de materiële en personele kosten die nodig zijn om de gestelde doelen uit deze U&HS uit te voeren. De betreffen zowel de reguliere als incidentele (project) kosten

Bij het formuleren van de deze doelstellingen zijn kwaliteitsdoelstellingen van de verordening U&H als uitgangspunt genomen.

4 Probleemanalyse VTH

Het doel van de probleemanalyse is om sturing te geven aan de inspanningen van het toezicht en de handhaving. De probleemanalyse vormt daarmee de basis voor het stellen van prioriteiten, het formuleren van doelstellingen en het uiteindelijk vaststellen van een uitvoeringsprogramma. De probleemanalyse bestaat uit een omgevingsanalyse (beschrijvend gedeelte) en een risicoanalyse (cijfermatig gedeelte).

4.1 Omgevingsanalyse

In onze Omgevingsvisie is een uitgebreide gebiedsbeschrijving terug te vinden. De gemeente Westerkwartier is een jonge gemeente in een eeuwenoud gebied. De gemeente ontstond op 1 januari 2019 uit de voormalige gemeenten Grootegast, Leek, Marum, Zuidhorn en een deel van Winsum. In dit gebied wonen ruim 63.000 inwoners. Daarmee is het Westerkwartier de één na grootste gemeente in de provincie Groningen. Ook zijn we één van de grotere gemeenten in Noord-Nederland. Ons grondgebied strekt zich uit van het Reitdiep in het noorden tot de Drentse heide in het zuiden. Van de grens met de Friese wouden in het westen tot de rand van de stad Groningen in het oosten. We zijn daardoor niet alleen onderdeel van de provincie Groningen maar voelen ons ook verbonden met de provincies Fryslân en Drenthe en de verschillende gemeenten die daarin liggen.

Het Westerkwartier kenmerkt zich door een unieke combinatie van ligging en karakter. Het Westerkwartier ligt in het hart van Noord-Nederland. De hoofdverkeersassen A7, spoorlijn Groningen-Leeuwarden, het Van Starckenborghkanaal en op termijn misschien de Lelylijn, vormen een goede ontsluiting van ons gebied. De nabij gelegen stedelijke regio's als Drachten, Assen, Leeuwarden en Groningen zorgen ervoor dat vanuit ieder deel van onze gemeente de daarbij behorende voorzieningen goed bereikbaar zijn. Daardoor is het Westerkwartier een gemeente waar je goed kan wonen, werken en recreëren.

De gemeente Westerkwartier is een plattelandsgemeente met stedelijke ontwikkelkracht. Als plattelandsgemeente behoren we tot de grootste in Nederland met pittoreske pareltjes gelegen in weidse landschappen en groene coulissen, in rust en ruimte. Het landschap is divers en geeft met onderdelen als de Reitdiep-zone en het Nationaal Landschap Middag-Humsterland ruimte aan enerzijds de landbouwsector en anderzijds aan natuur, recreatie en toerisme. Aan de andere kant maken we deel uit van de stedelijke agglomeratie Regio Groningen-Assen met dynamische groeikernen langs de A7 en de spoorlijn Groningen-Leeuwarden. Deze combinatie maakt ons uniek en daarom koesteren we deze twee kenmerkende aspecten van onze gemeente met zorg (Bron: Hier is het Westerkwartier!).

4.2 Risicoanalyse VTH

Naast de omgevingsanalyse vormt de risicoanalyse een onderdeel van de probleemanalyse. De gemeente Westerkwartier heeft gekozen voor een kwalitatieve risicomethode. Deze kwalitatieve

risicomethode wordt gebruikt om een integrale risicoanalyse uit te voeren, die uiteindelijk leidt tot een prioriteitstelling ten behoeve van het integraal vergunning- en handhavingsprogramma.

Beleid opstellen betekent keuzes maken: nooit zal er voldoende capaciteit zijn om alle taken uitputtend uit te voeren. Het stellen van prioriteiten heeft dus als doel het bepalen van die problemen/overtredingssoorten die in potentie risicovol zijn en waar derhalve het meeste toezicht op moet worden gehouden vanuit de overheid. Een (door het bestuur vastgestelde) risicoanalyse levert inzicht in de benodigde menskracht en middelen, gebaseerd op de risico's van activiteiten, op de specifieke lokale situatie en de ambities van het bestuur. In deze benadering komen de door de experts belangrijk gevonden onderwerpen naar boven. In de tabellen is dan ook geen opsomming opgenomen van alle activiteiten die binnen een VTH-taak aan de orde zijn, maar alleen die activiteiten die de experts aanmerken als risico voor de komende jaren. Ook zijn de uitkomsten van het rapportage toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving, juli 2019, van het onderzoeksbureau Enigma Research gebruikt bij het opstellen van de risicomatrix. In de enquête die is uitgezet bij het burgerpanel hebben de deelnemers aangegeven op welke activiteiten toezicht gehouden moest worden.

De input van de tabellen is door middel van het bevragen van de inhoudelijke vakspecialisten werkzaam bij Westerkwartier tot stand gekomen. De vragen zijn per domein beantwoord (Bouwen, RO en Erfgoed en APV, bijzondere wetten, en de milieutaken die niet aan de Omgevingsdienst worden overgedragen. Het domein 'Brandveiligheid' is in regionaal verband door de Veiligheidsregio Groningen (VRG) uitgevoerd en het domein 'Milieu' met betrekking tot de overige taken is uitgevoerd door de ODG en maakt via de regionale U&HS voor de taken die de ODG uitvoert onderdeel uit van deze U&HS.

In **bijlage 4** 'Handleiding Risicoanalyse' is een toelichting opgenomen van de uitgevoerde risicoanalyse, waarin nader wordt ingegaan op de gebruikte methode, de begrippen en de wijze waarop aan deze begrippen getalsmatig waarden zijn toegekend. Een weergave van de uitkomsten van de ingevulde risicomatrix voor de overige domeinen is opgenomen in **bijlage 5** 'Uitkomsten risicoanalyse'.

4.2.1 Domein Bouwen

Binnen onze gemeente doen zich diverse overtredingen voor op het gebied van bouwen. Deze overtredingen worden geconstateerd door de toezichthouders bouw al dan in combinatie met de Veiligheidsregio Groningen. Binnen het domein bouw scoren de volgende overtredingen het hoogst:

1. *Het handelen in strijd met een omgevingsvergunning waarbij de draagconstructie niet conform de omgevingsvergunning nieuwbouw/verbouw is gebouwd waarbij het bouwwerk valt onder gevolgklasse 2 en 3 (complexe bouwwerken)*
2. *Het handelen in strijd met een omgevingsvergunning waarbij de brandveiligheidsaspecten niet conform de omgevingsvergunning nieuwbouw/verbouw is gebouwd waarbij het bouwwerk valt onder gevolgklasse 2 en 3 (complexe bouwwerken).*
3. *Het in gebruik hebben van een bestaand gebouw waarbij de eisen met de brandveiligheidsaspecten worden overtreden valt onder gevolgklasse 3*
4. *Bestaande verpauperde panden en bouwvallen (achterstallig onderhoud) en of verrommeling*

De komende jaren gaan we hier op de volgende manier aandacht aan geven:

Ad 1) Tijdens de (ver)bouw van bouwwerken die vallen onder gevolgklasse 2 en 3 wordt risicogestuurd opgepakt conform het integraal toezichtsprotocol (ITP). Daarbij is met name specifieke aandacht voor de realisatie van de draagconstructie van het bouwwerk.

2) Brandveiligheid is een belangrijk aspect voor de fysieke veiligheid van personen. Gebouwen waarin veel mensen aanwezig kunnen zijn vallen onder gevolgklasse 2 en 3. Bij deze gebouwen worden de brandveiligheidsaspecten gecontroleerd door de toezichthouders in overleg met, of samen met, de Veiligheidsregio Groningen (VRG).

3) Gebouwen die vallen onder gevolgklasse 3 worden door de VRG periodiek gecontroleerd op de naleving van de brandveiligheidsvoorschriften. Als na een hercontrole door de VRG blijkt dat een overtreding niet is opgeheven start de gemeente een handhavingstraject. Dit handhavingstraject wordt zo spoedig mogelijk gestart.

4) Inventarisatie van de verpauperde panden en verrommelde erven in de gemeente Westerkwartier. Handhaafbare (juridische houdbare) regels stellen in het omgevingsplan met betrekking tot verpaupering en verrommeling van panden en erven. Plan van aanpak opstellen en de eigenaren aanschrijven.

4.2.2 Domein Ruimtelijke Ordening en Erfgoed

Binnen de gemeente doen zich diverse overtredingen voor op het gebied van ruimtelijke ordening en erfgoed. De meest relevante overtredingen worden hieronder benoemd met daarbij de activiteiten die de gemeente Westerkwartier de komende beleidsperiode aandacht gaat geven:

1. *Illegaal bouwen in strijd met het omgevingsplan in combinatie met beschermde waarden*
2. *Het illegaal uitvoeren van grondwerkzaamheden (bewerken van gronden o.a. ontgraven) in archeologisch waardevol gebied en bij een object met cultuurhistorische waarde*
3. *Het illegaal slopen van een monument/karakteristiek gebouw*
4. *bedrijfsmatige activiteiten waar niet is toegestaan (winkelcentra en industrieterrein)*
5. *permanente bewoning recreatieparken en ligplaatsen*

De komende jaren gaan we hier op de volgende manier aandacht aan geven:

Ad 1 en 2) Voor toezicht en handhaving heeft dit risico tot gevolg dat wij meer zullen inzetten op toezicht en handhaven van strijdigheden in het buitengebied. De eerste periode zal de nadruk liggen op het in kaart brengen van deze strijdigheden. Bij nieuwe strijdigheden wordt direct opgetreden. Bij controles vindt vooraf overleg plaats in het kader van ondermijning. Na het in kaart brengen van de strijdigheden zal een plan van aanpak worden opgesteld.

Ad 3) Door intensief toezicht te houden op uitvoering van vergunningen m.b.t. monumenten. Door regelmatige bezoeken en contact met de uitvoerende partij wordt voorkomen dat wordt afgeweken van de verleende vergunningen zodat geen monumentale waarden verloren gaan. In geval van klachten of meldingen m.b.t. werkzaamheden aan een monument, wordt indien nodig een controle uitgevoerd.

4) Toezicht en Handhaving werkt al risico gestuurd en zij zetten deze werkwijze voort. De werkwijzen en -processen veranderen niet. Daarnaast is er de wettelijke verplichting om handhavingsverzoeken te behandelen.

5) Om excessen te voorkomen worden eerst regels in het omgevingsplan met betrekking permanente bewoning recreatieparken en ligplaatsen opgesteld. Vervolgens kan handhavend worden opgetreden.

4.2.3 Domein Milieu

De basistaken van dit domein worden opgepakt door de ODG en heeft een eigen risicoanalyse verwerkt in de U&HS voor de taken die de ODG uitvoert. Van de overige taken die de gemeente zelf nog uitvoert is de hoogste risico betreffende milieu:

1. *het ontbreken of niet tijdig (her)keuren van een vloeistofdichte voorziening bij activiteit het afleveren van vloeibare brandstof aan motorvoertuigen (bij de branche op- en overslag transport)*
2. *Ontbreken van een (tijdige) keuring op een tank (bij de branche Opslag gevaarlijke stoffen)*

De komende jaren gaan we hier op de volgende manier aandacht aan geven:

Ad 1 en 2) Allereerst zal de nadruk liggen op het in kaart brengen van deze strijdigheden. Vervolgens wordt een controle ingepland en uitgevoerd.

4.2.4 Domein Algemene Plaatselijke Verordening, Alcoholwet en Evenementen

Binnen de gemeente Westerkwartier doen zich diverse overtredingen voor op het gebied van APV, Alcoholwet en evenementen. De hoogste risico's binnen onderstaande domeinen zijn:

APV:

- *vernietiging en/of beschadiging van houtwallen*
- *afval illegale stort (meldingen afvalstort en zwerfvuil)*
- *afval illegale stort (drugsafval)*
- *stookoverlast/illegale stook (open vuur/vreugde vuren/sloopafval verbranden)*
- *illegaal carbid schieten*
- *parkeerexcessen (o.a foutief parkeren grote voertuigen > 6m)*

De komende jaren gaan we hier op de volgende manier aandacht aan geven:

Door gebiedsgerichte controle of op basis van ontvangen meldingen.

Alcoholwet en Evenementen:

- (weder)verstrekken van alcohol aan minderjarigen in horeca en bij evenementen

De komende jaren gaan we hier op de volgende manier aandacht aan geven:

Het is verboden om alcohol te verkopen aan jongeren onder de 18 jaar. De gemeente houdt toezicht op de naleving van geldende leeftijdsgrenzen. De Alcoholwet verplicht verkopers van alcohol om de leeftijd van de klant vast te stellen door naar diens identiteitskaart te vragen. Dit wordt onder meer gecontroleerd door de inzet van mysteryshoppers van zeventien jaar, die supermarkten, slijterijen, horecagelegenheden, cafetaria en sportkantines bezoeken. Verder heeft het voldoen aan de vergunningvoorwaarden en de inrichtingseisen prioriteit binnen het toezicht op de naleving van de Alcoholwet.

Veiligheid is een belangrijke voorwaarde bij het organiseren en laten plaatsvinden van een evenement. Ook het beperken van overlast voor omwonenden is van groot belang. Tegelijk is Westerkwartier een gastvrije gemeente, waarin evenementen een belangrijke plaats innemen. Met toezicht en handhaving wordt geprobeerd het bovenstaande in balans te houden.

Zowel in aanloop naar, als tijdens en na afloop van het evenement wordt gestuurd op het minimaliseren van het risico dat door het evenement de openbare orde en veiligheid of het woon- en

leefklimaat van omwonenden wordt aangetast. De verantwoordelijkheid hiervoor ligt primair bij de organisator van het evenement. Uitgangspunt is dat de organisator op de hoogte is van alle voorwaarden die aan een evenement gesteld worden en van relevante wet- en regelgeving.

Toezichthouders (BOA's) van de gemeente en/of de hulpdiensten met toezichthoudende taken (politie, brandweer en GHOR) zijn belast met de taak om bij een evenement te controleren of de voorschriften van vergunning worden nageleefd en om mogelijke veiligheidsrisico's te constateren en te voorkomen.

4.3 Prioriteitstelling VTH

In de vorige paragrafen zijn de uitkomsten van de probleemanalyse gepresenteerd. Daarbij staan de hoogste risico's per domein vermeld. In deze paragraaf wordt vastgelegd welke prioriteiten de gemeente Westerkwartier aan de vergunning- en handhavingstaken toekent. De inschatting van de risico's voor de leefomgeving is richtinggevend voor de prioriteiten die worden gesteld bij het stimuleren en/of afdwingen van het naleefgedrag. Voorafgaand aan de prioritering heeft een ambtelijke invulling van de risicoanalyse plaatsgevonden. Vervolgens is tijdens een bestuurlijke prioriteitensessie input gevraagd aan de portefeuillehouder op deze risico's. Omdat er beperkte capaciteit is die niet op alles ingezet kan worden, wordt prioriteit gegeven aan de thema's en gevallen waarin de risico's van niet-naleving het grootst zijn. Dit geldt ook voor de meldingen en ontvangen klachten. De landelijke, regionale en lokale prioriteiten en projecten worden verder uitgewerkt in de jaarlijkse uitvoeringsprogramma's. Bij handavingsverzoeken wordt altijd actie ondernomen. We ondernemen na (anonieme) meldingen niet altijd actie. We ondernemen actie als dit op basis van prioriteitsstelling (veiligheid, gezondheid, onomkeerbaarheid en politieke gevoeligheid) nodig is.

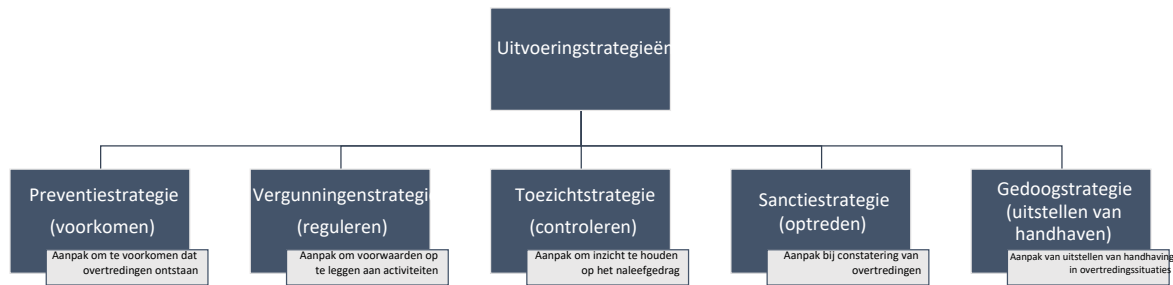
Bij het vaststellen van de prioriteiten nemen de risico's een belangrijke plaats in. De gedachte daarbij is dat interne en externe risico's die de gemeente loopt bij het niet uitvoeren van haar handhavingstaken in belangrijke mate de bestuurlijke aandacht voor een onderwerp zullen bepalen. Het benoemen van risico's en het afwegen hiervan is dan ook een belangrijke stap naar een organisatie waarin de intensiteit van toezicht en handhaving een directe relatie heeft met de kans dat een probleem zich voordoet en de ernst van de mogelijke gevolgen bij het niet uitvoeren van deze taken. Daarbij moet worden onderkend dat ondergeschikte risico's hoog op de politieke agenda kunnen staan, omdat maatschappelijke en/of politieke opvattingen daartoe dwingen.

5 Uitvoeringsstrategieën

De werkwijze waarop wij de doelen en risicogericht werken willen bereiken is vastgelegd in de uitvoeringstrategieën. De strategieën zijn gebaseerd op regionale en landelijke strategieën en zijn aangevuld met gemeentelijke strategieën. Dit hoofdstuk biedt een overzicht én beschrijving van de samenhang van de verschillende strategieën.

5.1 Verschillende strategieën

In de figuur hieronder is de samenhang tussen de strategieën weergegeven. In **bijlage 6** zijn de strategieën nader uitgewerkt.

Specifiek voor de bouwactiviteit is de diepgang van toetsing vastgelegd in de Toetsmatrix Besluit Bouwwerken Leefomgeving (Bbl) vergunningen en we nemen het ITP als uitgangspunt voor het houden van toezicht, zie **bijlage 7**. Deze nieuwe matrix is gebaseerd op hoofdstuk 4 en 5 van het Bbl.

De toezicht-, sanctie- en gedoogstrategie zijn in een separaat document vastgelegd [TOEZICHT- & HANDHAVINGSTRATEGIE WABO IN DE PROVINCIE GRONINGEN \(overheid.nl\)](#).

5.2 Samenhang in preventie, toezicht en sanctie

Preventie, toezicht en sanctie kunnen zowel na elkaar als naast elkaar worden ingezet om naleefgedrag te bevorderen. Het is wel aannemelijk dat preventieve instrumenten meer zullen (kunnen) domineren bij welwillend gedrag en toezicht en sanctie meer bij calculerend en bewust overtredend gedrag. Dat laat onverlet dat preventieve instrumenten ook bij calculerend gedrag kunnen bijdragen aan een beter naleefgedrag. Handhaving is nodig als slecht naleefgedrag onaanvaardbare omgevingsrisico's met zich meebrengt en de inzet van andere instrumenten geen effect heeft gehad. Er zijn situaties denkbaar dat je direct gaat handhaven in het geval van spoed en/of hoge prioriteit zonder voornemens en inzet van andere instrumenten.

6 Organisatie en middelen

Voor het uitvoeren van strategieën en het bereiken van doelen, zijn personele capaciteit en financiële middelen nodig. Die capaciteit en middelen zijn geborgd in de begroting. In artikel 3.10 omgevingsbesluit zijn eisen gesteld aan de borging van personele capaciteit en financiële middelen.

6.1 Borging organisatie en middelen

Financiële middelen

Om de VTH-taken uit te kunnen voeren en de beleidsdoelen te realiseren, zijn financiële en personele middelen nodig. Dit benodigde budget is geborgd in de begroting. De inzet van middelen lichten wij jaarlijks toe binnen het uitvoeringsprogramma.

Uitvoeringsprogramma

In het uitvoeringsprogramma werken wij jaarlijks de werkzaamheden uit voor zowel vergunningverlening, als toezicht en handhaving. In het uitvoeringsprogramma beschrijven we de prioriteiten, doelen, activiteiten en methoden uit dit beleid op operationeel niveau. Het uitvoeringsprogramma is dan ook een concreet actieplan voor het betreffende jaar. Wij beschrijven in welke activiteiten wij in het betreffende jaar oppakken. Daarbij geven wij in het uitvoeringsprogramma een overzicht over benodigd en beschikbaar personeel. Het uitvoeringsprogramma sturen wij naar de provincie (IBT) en ter kennisname naar de gemeenteraad.

Uitvoering proces

Er wordt een laatste hand gelegd aan het beschrijven van de specifieke procesbeschrijvingen van vergunningverlening, afhandeling van meldingen en toezicht en handhaving. Op het moment dat deze procesbeschrijvingen klaar zijn, zullen deze bekend gemaakt worden bij alle betrokken medewerkers en zijn deze geborgd binnen de organisatie. Nieuwe medewerkers en inhuurkrachten zullen worden ingewerkt aan de hand van deze werkbeschrijvingen.

Afstemming ketenpartners

Een goede samenwerking tussen de gemeente en haar partners is van belang. Samenwerking levert kwalitatief sterkere adviezen op die zijn gebaseerd op gedeelde informatie en uitgangspunten. De onderdelen van de U&HS die betrekking hebben op de strafrechtelijke handhaving hebben wij afgestemd met de politie en het Openbaar Ministerie. Daarnaast hebben wij met verschillende ketenpartners, zoals de ODG, de VRG en de GGD afspraken gemaakt over de afstemming en samenwerking op het gebied van VTH-taken. In de strategieën en werkwijze is opgenomen hoe dat per uitvoeringsstrategie vorm krijgt.

6.1 Uitbesteden

Vele gemeentelijke taken worden uitgevoerd door het Fysiek domein van gemeente Westerkwartier. Echter, specifieke uitvoeringstaken worden door de zogenaamde verbonden partijen (gemeenschappelijke regelingen) uitgevoerd. Die taken worden dus "uitbesteed". De reden hiervan kan zijn dat dat verplicht gebeurt, maar het kan ook een eigen keuze betreffen. Deze uitbesteding c.q. deelname aan een gemeenschappelijke regeling kost natuurlijk geld. De hieraan verbonden uitgaven zijn opgenomen in de begroting. In de volgende paragrafen beschrijven we aan welke partners taken zijn uitbesteed en hoeveel middelen we daarvoor in de begroting gereserveerd hebben.

6.1.1 Omgevingsdienst Groningen

Een deel van de milieutaken is uitbesteed aan de ODG.

6.1.2 Veiligheidsregio Groningen

De Veiligheidsregio Groningen (VRG) voert op grond van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Groningen taken uit op het gebied van de brandweezorg en crisisbeheersing in de provincie Groningen en bestaat uit de Regionale Brandweer (RBW) en de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD).

Het is goed dat andere (publiekrechtelijke) organisaties toezicht en handhavingstaken namens de gemeente uitvoeren, maar het is wel belangrijk daar inzicht in en overzicht van te hebben. Om hierop meer grip te krijgen is het samenbrengen van de gemaakte afspraken relevant binnen het jaarprogramma (het verantwoordingsdocument). Op dit punt is nog winst te behalen, want ook hier geldt dat een (gezamenlijke) programmatische aanpak tot zichtbare en betere resultaten kan leiden.

We werken met meerdere partijen samen, zoals politie, brandweer, GGD, ODG, het Waterschap, Rijkswaterstaat, Provincie Groningen, RIEC, Belastingdienst, Douane, Woningbouwcoöperaties etc. In het provinciaal VTH overleg stemmen we integrale toezicht- en handhavingzaken op elkaar af.

Op dit moment is het zo in de (meerjaren)begroting geregeld dat jaarlijks een inschatting wordt gemaakt van de capaciteit en middelen die nodig zijn voor vergunningverlening, toezicht en handhaving. Deze inschatting is niet (altijd) gebaseerd op de werkelijke kosten. De bedoeling is deze U&HS als input te gebruiken voor de (meerjaren)begroting 2023 e.v. Hierdoor wordt de begroting realistischer en zuiverder.

7 Kwaliteitsborging

Alle bevoegde gezagen in de regio hebben de Groningse 'Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving omgevingsrecht' vastgesteld. Deze verordening geeft uitvoering aan de wettelijke opdracht uit de wet VTH om regels te stellen aan de kwaliteit van de uitvoering en handhaving van het Omgevingsrecht. Alle bevoegde gezagen hebben daarmee de verplichting om te voldoen aan de kwaliteitscriteria 2.2 (en haar rechtsopvolgers).

Met het vaststellen van de U&HS Westerkwartier is voldaan aan de wettelijke vereiste om het kwaliteitsniveau vast te leggen voor de uitvoering van de VTH-taken. De gemeenteraad heeft hiermee een handvat om de kwaliteit te bepalen van de uitvoering van taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving.

In 2021 hebben we een kwaliteitsmeting uitgevoerd² en onze uitvoeringsorganisatie gemeten aan de kwaliteitscriteria 2.2. We voldoen aan de deskundigheidsgebieden en passen daarmee binnen de Groningse verordening. Voordat de omgevingswet in werking dient de verordening aangepast te worden aan de terminologie van de Omgevingswet. Het voldoen aan de kwaliteitscriteria staat voortdurend onder druk. Dit heeft te maken met de veranderde wetgeving, waardoor taken bij een Omgevingsdienst ondergebracht moeten worden, maar ook met de krapte op de arbeidsmarkt.

² Zie Adviesrapport Kwaliteitsmeting Gemeente Westerkwartier juli 2021.

Bijlagenbundel bij U&HS gemeente Westerkwartier 2023-2026

Bijlage 1 uniforme uitvoerings- en handhavingsstrategie 2023-2027
van alle Groningse gemeenten en de provincie Groningen.

Separaat aangeleverd

Bijlage 2 Toelichting BIG 8

De U&HS is onderdeel van de 'BIG 8'-beleidscyclus.

Strategisch beleidskader: U&HS

De U&HS vormt binnen deze cyclus het strategisch beleidskader. De strategie is gebaseerd op een probleem- en risicoanalyse en bevat onder meer doelen, strategieën en afspraken over samenwerking. De periode waarop de strategie betrekking heeft, is niet voorgeschreven. In deze U&HS wordt voor de lokale beleidstaken gekozen voor een periode van 4 jaar.

Operationeel beleidskader: het uitvoeringsprogramma

We werken op basis van een jaarlijks uitvoeringsprogramma dat ter vaststelling aan het college van burgemeester en wethouders wordt aangeboden. In het uitvoeringsprogramma worden zowel de doelstellingen als de prioriteiten verder uitgewerkt en als concrete activiteiten benoemd, inclusief de capaciteit die daar bij hoort. Vertrekpunt is de bestaande capaciteit.

Vorbereiden en uitvoeren: de uitvoeringsorganisatie

Onze organisatie is zodanig ingericht dat een adequate en effectieve uitvoering van de VTH-taken gewaarborgd is en aanpassen mogelijk blijft. Hiervoor zijn ten minste geborgd:

- Personeelsformatie, taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden;
- Scheiding ten aanzien van vergunningverlening en toezicht & handhaving;
- Bereikbaarheid buiten kantooruren;
- Werkprocessen, procedures ten aanzien van de uitvoering van vergunningverlenings- en handhavingstaken ten toezien op het werken conform vastgestelde processen;
- Financiële middelen.

Monitoring

We werken volgens de systematiek van monitoring van processen, resultaten en de effecten hiervan. Hiermee wordt bepaald of doelstellingen worden behaald en vindt bijstelling van doelen en prioriteitstelling plaats. Voor het monitoren van het effect van vergunningverlening en handhaving zijn waar mogelijk doelen en maatregelen (indicatoren) benoemd. Deze maatregelen sluiten aan bij de doelstellingen en geven een beeld over in hoeverre doelstellingen behaald worden.

Rapportage en evaluatie

Een gedegen verantwoording maakt het mogelijk de efficiëntie en effectiviteit van het gevoerde beleid te beoordelen en waar nodig bij te sturen. Verantwoording vindt plaats met het jaarverslag VTH, waarbij gerapporteerd wordt over de in het uitvoeringsprogramma VTH geplande en uitgevoerde activiteiten. Het jaarverslag wordt bestuurlijk vastgesteld. Geconcludeerd wordt of de bestuurlijk wenselijke situatie aanwezig is. Eventuele aanpassingen of bijstellingen worden opgenomen in het uitvoeringsprogramma voor het daaropvolgende jaar.

Bijlage 3 Wettelijke- en beleidsmatig kaders

Omgevingswet

- Besluit kwaliteit leefomgeving
- Besluit activiteiten leefomgeving
- Besluit bouwwerken leefomgeving (Bouwbesluit 2012)
- Omgevingsregeling (Mor)
- Omgevingsbesluit (Besluit Omgevingsrecht)

Algemene wet bestuursrecht (Awb)

Asbestverwijderingsbesluit

Erfgoedwet

Gemeentewet

APV & Bijzondere wetten:

- Huisvestingswet 2014
- Alcoholwet (Aw)
- Wet Bibob
- Opiumwet
- Vuurwerkbesluit
- Wet basisregistratie personen (BRP)
- Wegenverkeerswet 1994
- Wet op de kansspelen (WOK)

Provinciaal: Omgevingsvisie Groningen, Omgevingsprogramma Groningen, Omgevingsverordening Groningen en Provinciewet

Gemeentelijk:

Uniforme uitvoerings- en handavingsstrategie 2023-2027 van alle Groningse gemeenten en de provincie Groningen *

Participatiebeleid 2020

Beleidsregels Bibob

Raadbesluit Adviesrecht van de raad, Uitgebreide procedure en participatieplicht

Omgevingsplan (voorheen bestemmingsplannen)

Vergunningen Toetsmatrix Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl)*

Verordening Uitvoering en handhaving omgevingsrecht gemeente Westerkwartier

Handhaving sanctiestrategie Westerkwartier 2022 incl. protocol hoogte dwangsommen*

Leidraad handhavingsacties en begunstigingstermijnen - maart 2022

Beleidsregel handhavingsprotocol Opiumwet 13b Westerkwartier

Verordening geurhinder en veehouderij

Bomenbeleidsvisie

Nota archeologiebeleid 2012

Nota standplaatsenbeleid

Integraal horecabeleid

Nadere regels reclame

Preventie- en handavingsplan Alcoholwet

*Met het vaststellen van de U&HS worden deze documenten mede vastgesteld.

Bijlage 4 Handleiding risicoanalyse

HANDLEIDING INVULLEN RISICOMATRIX Gemeente Westerkwartier 2022

Inleiding, doel en opbouw

Deze kwalitatieve risicomethode (deels gebaseerd op het DBC-risicomodel³) wordt gebruikt om voor de gemeente Westerkwartier een integrale probleemgestuurde risicoanalyse uit te voeren, die uiteindelijk leidt tot een prioriteitstelling ten behoeve van het integraal vergunning- en handavingsprogramma.

Beleid opstellen betekent keuzes maken: nooit zal er voldoende capaciteit zijn om alle taken uitputtend uit te voeren. Het stellen van prioriteiten heeft dus als doel het bepalen van die problemen/overtredingssoorten die in potentie risicovol zijn en waar derhalve het meeste toezicht op moet worden gehouden vanuit de overheid. Een (door het bestuur vastgestelde) risicoanalyse levert inzicht in de benodigde menskracht en middelen, gebaseerd op de risico's van activiteiten, op de specifieke lokale situatie en de ambities van het bestuur. Doel is via één uniforme werkwijze de handhaving en de vergunningverlening (in de Omgevingswet ook "uitvoering" genoemd) te benaderen. Ook de wetgeving streeft naar meer uniformering. Zo wordt steeds meer lokale wetgeving landelijk geüniformeerd en dat zal een vervolg krijgen onder de Omgevingswet.

In deze handleiding wordt uitleg gegeven over de werking en de resultaten van het gehanteerde probleemgestuurde, kwalitatieve risicomodel. Hierbij komen de volgende onderwerpen aan de orde:

- uitgangspunten van het risicomodel;
- vastleggen van definities risicoafweging;
- toepassen en invullen van de risicomatrix;
- voorbeeld ingevulde risicomatrix.

Uitgangspunten van het risicomodel

Bij gebruik van het risicomodel moeten soms keuzes worden gemaakt over hoe om te gaan met een aantal zaken. Deze keuzes worden in onderstaande tabel vastgelegd.

UITGANGSPUNTEN INVULLEN INTEGRALE RISICOMODEL	
KEUZE	TOELICHTING
De risicomatrixen hebben betrekking op overtredingssoorten/problemen in de gemeente Westerkwartier	De integrale risicoanalyse heeft uitsluitend betrekking op de 'probleem gerelateerde' taken uitgevoerd door gemeente Westerkwartier
Er wordt gewerkt met probleemonderwerpen per domein, deze staan opgesomd in de eerste kolom	Deze probleemonderwerpen hebben zowel betrekking op Vergunningverlening als Toezicht- en Handhaving

³ De afkorting staat voor 'Damen BouwCentrum', het bedrijf waar de ontwikkelaars van het model werkten bij het maken ervan. Damen BouwCentrum is inmiddels overgenomen. Het model is ontwikkeld voor het Ministerie van Justitie en is voor iedereen vrij beschikbaar.

Er wordt op een beperkt aantal problemen/overtredingssoorten gescoord	De lijst van problemen is niet limitatief en in samenspraak met de vakinhoudelijke experts van de gemeente Westerkwartier opgesteld
Bij naleefgedrag wordt gescoord in hoeverre de regel (of regels) worden nageleefd	De naleefscore beperkt zich op “de kans dat het probleem zich voordoet” of “de kans op het niet naleven van....”.

Vastleggen van definities risicoafweging

Voor uitvoering van de juiste risicoafweging moet een aantal variabelen worden gedefinieerd. Het gaat daarbij met name om de beoordelingscriteria, de scores 1 tot en met 5 die het risico per criterium aangeven en de risicoscore die de uiteindelijke prioriteit van een probleem/overtredingssoort beschrijft. De definities hiervan zijn hieronder gegeven, waarbij deels is aangesloten bij de algemene definities zoals deze ten behoeve van de gebruikelijke risicomodellen zijn ontwikkeld.

De risicoafweging vindt plaats op basis van **een zestal beoordelingsaspecten**:

- Veiligheid
- Gezondheid
- Duurzaamheid
- Natuur
- Hinder
- Historische waarden

Veiligheid

In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot letsel. De te verwachten schade in de vorm van lichamelijk letsel als gevolg van een verstoring/ calamiteit die volgt uit het niet of onvoldoende uitvoeren van een taak. Het gaat hier om direct lichamelijk letsel. Voorbeelden zijn: lichamelijk letsel (gewond raken) door constructie gebouwen/carbid schieten, ademhalingsmoeilijkheden door afsteken evenementen vuurwerk, vergiftiging e.d. Hierbij gaat het om het minimaliseren van het risico op incidenten en calamiteiten die acuut tot letsel of tot het overlijden van personen kunnen leiden. (Asbest- of indirecte straling gerelateerde gezondheidsschade valt onder Gezondheid.)

De score ziet er als volgt uit:

1. Pijn of gering letsel bij één of meerdere personen. Denk hierbij aan één of meerdere lichtgewonden.
2. Zwaar letsel bij één of meerdere personen. Denk hierbij aan één of meerdere zwaargewonden.
3. Zwaar lichamelijk letsel bij meerdere personen en één of meer dodelijke slachtoffers.

Gezondheid

In hoeverre leidt een mogelijke calamiteit tot een afname van de gezondheid van de mens. De te verwachten schade aan de gezondheid als gevolg van bijvoorbeeld een afname van de luchtkwaliteit (slechte ventilatie van gebouwen), waterkwaliteit, etc. Voorbeelden zijn toename fijnstof of andere luchtvervuiling, afname waterkwaliteit, etc. die de gezondheid van mensen nadelig beïnvloedt. Hierbij gaat het om gezondheidsrisico's die kunnen ontstaan door (regelmatige of langdurige) blootstelling aan ongezonde gevaarlijke stoffen c.q. situaties

De score ziet er als volgt uit:

1. Gezondheidsproblemen bij één of enkele personen (niet blijvend). Denk hierbij aan lokale vervuiling en overlast waardoor stank ontstaat of die stress oplevert. Gering gevaar voor de volksgezondheid.
2. Groot gevaar voor de volksgezondheid en/of enkele ziektegevallen. Algehele (niet blijvende) gezondheidsproblemen. Denk hierbij aan ernstige lucht, water of andere vervuiling waardoor long of oogirritaties ontstaan.
3. Blijvende gezondheidsproblemen voor meerdere personen, bijvoorbeeld permanente aantasting van luchtwegen, blindheid, langdurige psychische problemen evt. met dodelijke afloop (straling of asbest). Veel ziektegevallen en/of een enkel sterfgeval.

Duurzaamheid

In hoeverre leidt de activiteit tot verspilling van grondstoffen, grote afvalproductie of slechte afvalscheiding. Zijn de nodige energiebesparende maatregelen genomen? Duurzaamheid beperkt zich tot de aspecten energiegebruik (bv normstelling energiegebruik gebouwen en gebruik duurzaam bouw materiaal), watergebruik (bv milieuzorg t.a.v. grondstofgebruik en normstelling watergebruik) en afvalscheiding (bv voorschriften voor afvalscheiding bedrijfs- en huishoudelijk afval).

De score ziet er als volgt uit:

1. De activiteit leidt tot niet meer dan geringe verspilling, verstoring e.d. Zeer gering extra gebruik energie/grondstoffen.
2. De activiteit leidt tot meer dan geringe verspilling, verstoring e.d. Extra gebruik energie/grondstoffen.
3. De activiteit leidt tot (zeer) hoge verspilling, verstoring e.d. Zeer groot extra gebruik energie/grondstoffen.

Natuur

In hoeverre leidt de activiteit tot (onnodig) hoge uitstoot van stoffen, bodemverontreiniging, aantasting of verstoring van natuur (flora en fauna). Hierbij gaat het om algemene bescherming van de natuur in brede zin, dus zowel de bescherming van planten en dieren als het voorkomen van bodem-, lucht- en waterverontreiniging. Schade aan de natuur kan acuut ontstaan of geleidelijk. Denk aan het niet gebruiken van bouwstoffen die geen bodem- of waterverontreiniging veroorzaken en het onjuist toepassen van afvalopslag en opslag verontreinigde stoffen.

De score ziet er als volgt uit:

1. Geringe schade die binnen een jaar herstelt zonder kosten.
2. Grote schade; herstel binnen een jaar of tegen beperkte kosten (tot € 10.000,-)
3. Enorm grote schade: herstel langdurig of tegen hoge kosten (meer dan € 10.000,-). Vernietiging van leefomgeving.

Hinder

In hoeverre tast de activiteit de leefomgeving aan? Welk effect heeft dit bijvoorbeeld op geluidsoverlast, verpauperde panden, verrommeling trillingen, stank, bodemkwaliteit, uiterlijk aanzien van de gemeente en welstandsexcessen e.d. Hierbij gaat het om het tegengaan van zaken die mensen als hinderlijk kunnen ervaren. Hinder is een subjectief begrip. Bij een bepaalde normstelling zal er nog steeds een aantal mensen zijn die hinder ondervinden. In diverse gevallen heeft het bestuur de mogelijkheid om incidenteel toestemming te geven voor "extra hinder".

De score ziet er als volgt uit:

1. Enkele personen ondervinden af en toe hinder.
2. Enkele personen ondervinden regelmatig hinder en/of meerdere personen ondervinden af en toe hinder.
3. Meerdere personen ondervinden regelmatig hinder en/of zeer ernstige hinder voor één of meer personen.

Historische waarden

Het gaat hierbij om zaken die van natuurlijke oorsprong zijn, of door menselijk handelen zijn ontstaan, en die grote waarde hebben om te worden behouden. Denk hierbij aan bescherming van monumenten en bescherming van andere gebouwen op grond van welstands-overwegingen (beperkte mogelijkheden). Dit betreft ook bescherming van specifieke archeologische locaties, bescherming van potentiële archeologische bodemwaarden, bescherming van reliëf in het landschap en bescherming van landschapskenmerken/elementen met een natuurlijke oorsprong (waterstromen, pingo's).

De score ziet er als volgt uit:

1. Minimale aantasting van historische waarden.
2. Beperkte aantasting en herstelbare schade.
3. Niet-herstelbare schade en/of volledige vernietiging.

Toepassen en invullen van de risicomatrix

Voor de toekenning van de scores van 1 tot 3 is het volgende risicoscore overzicht uitgewerkt:

Punten	Betekenis
3	GROOT NEGATIEF EFFECT
2	GEMIDDELD NEGATIEF EFFECT
1	GERING NEGATIEF EFFECT

De risico's van de problemen/overtredingssoorten worden beoordeeld op een zestal beoordelingsaspecten. Per aspect wordt het eventuele negatieve effect uitgedrukt op een schaal van 1 (gering negatief effect) tot 3 (groot negatief effect). De eerder genoemde zes beoordelingsaspecten worden gebruikt:

- Veiligheid
- Gezondheid
- Duurzaamheid
- Natuur
- Hinder
- Historische waarden

Daarnaast dient in eenzelfde risicomatrix de score ingevuld te worden voor het naleefgedrag. In het afwegingsmodel worden de risicoscores gecorrigeerd voor naleefgedrag. Dit risico model hanteert ook voor het naleefgedrag een 3-punts schaalverdeling:

Punten	Betekenis
3	ZEER LAAG NALEEFNIVEAU: NIET NALEEFGEDRAG IS ZEER HOOG
2	VOLDOENDE NALEEFNIVEAU: NALEEFGEDRAG IS GEMIDDELD
1	GOED NALEEFNIVEAU: NALEEFGEDRAG IS ZEER HOOG

De naleefscore beperkt zich op “de kans dat het probleem zich voordoet” of “de kans op het niet naleven van....”.

Voorbeeld ingevulde risicomatrix

Hieronder staat een voorbeeld risicoanalyse met betrekking op het domein Groen. Het is een fictief voorbeeld, deze problemen en de toegekende scores zijn niet direct van toepassing op de situatie bij de gemeente Westerkwartier.

Code	Beschrijving van de problemen Domein GROEN (o.a. overtredingssoorten)	Naleving Kans dat het Probleem zich voordoet NALEEFNIVEAU	Veiligheid	Gezondheid	Duurzaamheid	Natuur	Hinder	Historische waarden
G1	Crossen met m.n. motorenen ATB fietsen in natuurgebieden, individueel en in groepsverband	3	2	2	1	1	2	2
G2	Illegale dumping drugsafval in natuurgebied	1	3	2	2	1	2	1
G3	Houden van bijen	2	2	1	1	1	2	1

Toelichting op ingevulde tabel

Bovenstaande tabel is een gedeeltelijke uitwerking van de risicomatrix met betrekking tot domein Groen. In de eerste kolom geeft de code aan op welke Vergunningverlening of Toezicht- en handhavingsovertreding de beschrijving betrekking heeft binnen het domein Groen (G1, G2 etc). Bijvoorbeeld onder “G1” wordt verstaan “crossen in natuurgebied”. In de tweede kolom staat de uitgebreide omschrijving van de overtreding. In de derde kolom volgt een beoordeling van het Naleefniveau (een goed naleefniveau kleurt groen met een onderliggende score van ‘1’, een zeer laag naleefniveau kleurt rood met een onderliggende score van ‘3’, zie voorbeeld het roodgekleurde vak). Vanaf kolom 4 (Veiligheid) tot en met 9 (Historische waarden) wordt het Negatief effect op de

Bijlage 5 Uitkomsten risicoanalyse

Branche Milieu

Branche	Activiteit(en)	Mogelijke overtreding(en)	Effecten						Kans	Risico = kans x effect	
			veiligheid	gezondheid	duurzaamheid	bedreiging milieu en leefbaarheid	financiële schade	bestuurlijke imago/schade			EFFECT SCORE
Op- en overslag en transport	het afleveren van vloeibare brandstof aan motorvoertuigen	Het ontbreken of niet tijdig (her)keuren van een vloeistofdichte voorziening	1	1	1	2	3	1	3	2	H
	Het opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakkingen	Opslag niet conform PGS15 (<2,5 ton) het ontbreken van bodembeschermende voorziening	2	1	1	1	1	1	2	2	M
	Het oprichten of veranderen van een inrichting	Het oprichten of veranderen van een inrichting zonder vergunning / melding	1	1	1	1	1	1	1	2	L
Opslag gevaarlijke stoffen	Het opslaan van propaan in tanks	Het ontbreken van een (tijdige) keuring op de tank	3	2	2	1	1	1	3	2	H
Woon-, verblijf en zorg	Het in werking hebben van een stookinstallatie	Het niet (tijdig) keuren van de stookinstallatie	2	1	2	1	1	1	2	2	M
Sport & Recreatie	Het opslaan van gevaarlijke stoffen in verpakkingen	Opslag niet conform PGS15 (<2,5 ton)	2	2	1	1	1	2	2	2	M
	Het in werking hebben van een stookinstallatie	Het niet (tijdig) keuren van de stookinstallatie	2	1	2	1	1	1	2	2	M
Horeca	Het bereiden van voedingsmiddelen	Het lozen van vethoudend afvalwater zonder (doelmatig onderhouden) afscheider	1	2	2	2	2	1	2	2	M
	Het bereiden van voedingsmiddelen	Het niet doelmatig afzuigen van dampen van voedingsmiddelen (hoogte)	1	2	1	2	1	1	2	2	M
	Activiteiten met betrekking tot geluid	Het niet voldoen aan de geluidsvoorschriften	1	2	1	2	1	2	2	2	M

Branche Bouw Vergunningvrij en Gevolgklasse 1

		Activiteit(en)	Mogelijke overtreding(en)	Effecten							Kans	Risico = kans x effect		
				veiligheid	gezondheid	duurzaamheid	natuur	hinder	historische waarden	EFFECT SCORE			MALEVING	RISICO
Vergunningvrij voor bouw onder Wkb	Nieuwbouw/Verbouw	Handelen zonder of in strijd met een omgevingsvergunning activiteit bouw:	bijbehorende bouwwerken in achtererfgebied	1	1	1	1	1	1	1	1	1	L	
			bijbehorende bouwwerken niet in achtererfgebied	1	1	2	1	2	1	1	2	L		
			dakkapel	1	1	1	1	2	1	1	1	L		
			erfafscheiding	1	1	1	1	2	1	1	2	L		
			tuininrichting	1	1	1	1	2	1	1	1	L		
			andere kleine bouwwerken	1	1	1	1	2	1	1	2	L		
Gevolgklasse 1 (cf definitie Wkb)	Nieuwbouw/Verbouw	Handelen zonder omgevingsvergunning activiteit bouw:	woning (ver)bouwen zonder vergunning	2	1	1	1	2	1	2	1	L		
			bedrijfspand (ver)bouwen zonder vergunning	2	1	1	1	2	1	2	1	L		
			brug (ver)bouwen zonder vergunning	2	1	1	1	2	2	2	1	L		
			overig bouwwerk (ver)bouwen zonder vergunning	2	1	1	1	2	1	2	1	L		
		Handelen in strijd met een omgevingsvergunning activiteit bouw:	draagconstructie niet cf vergunning	2	1	2	1	1	1	2	2	M		
			brandveiligheidsaspecten niet cf vergunning	2	1	1	1	1	1	2	2	M		
			gezondheidsaspecten (bv ventilatie, daglicht) niet cf vergunning	1	2	1	1	1	1	2	2	M		
			bruikbaarheidsaspecten (bv afmetingen ruimtes) niet cf vergunning	1	1	1	1	2	1	1	1	L		
			energiezuinigheidsaspecten (bv isolatie, installatie) niet cf vergunning	1	1	2	2	1	1	1	1	L		
			afwijking indeling, gevels en/of materiaalgebruik	1	1	1	1	1	1	1	1	L		
			positie bouwwerk niet cf vergunning	1	1	1	1	1	1	1	1	L		
			onjuiste peilhoogte	1	1	1	1	1	1	1	1	L		
			onjuist aansluiten riolering	1	2	1	2	1	1	2	1	L		
			stalling bouw materiaal in strijd met afspraken	1	1	1	1	1	1	1	1	L		
			route bouwverkeer in strijd met afspraken	2	1	1	1	2	1	2	1	L		
	niet voldoen aan vergunningvoorwaarden	1	1	1	1	1	2	1	1	L				
	Bestaande bouw	In gebruik hebben van een gebouw in strijd met eisen Bouwbesluit / BBL	draagconstructie niet akkoord	2	1	2	1	1	1	2	1	L		
			brandveiligheidsaspecten niet akkoord	2	1	1	1	1	1	2	1	L		
			gezondheidsaspecten (bv ventilatie, daglicht) niet akkoord	2	2	1	1	1	1	2	1	L		
		Bestaande verpauperde panden en bouwvallen (achterstallig onderhoud) en of verrommeling	bruikbaarheidsaspecten (bv afmetingen ruimtes) niet akkoord	1	1	1	1	1	1	1	1	L		
			energiezuinigheidsaspecten (bv isolatie, installatie) niet akkoord	1	1	2	2	1	1	1	1	L		
			splitsten van panden tbv toevoegen extra woning(en)	2	1	1	1	2	1	2	1	L		
			gevaar voor de omgeving	2	2	2	1	2	2	2	3	H		
			overlast door houtstook/rookgasafvoer	1	2	1	1	2	1	2	1	L		
			overschrijding toegestane m² bebouwde oppervlakte	1	1	1	1	1	1	1	2	L		
			Slopen	Handelen zonder of in strijd met sloopmelding	met asbest voor particulieren (5 dagen)	1	2	1	1	1	1	2	2	M
					met asbest voor bedrijven (5 of 28 dagen)	1	2	1	1	1	1	2	1	L
					onjuist afvoeren asbest	1	2	1	1	1	1	2	1	L
					zonder asbest (28 dagen)	2	1	1	1	1	1	2	1	L
					onjuist afvoeren afval	1	1	2	1	1	1	1	2	L

Branche Bouw Gevolgklasse 3

Gevolgklasse 3 (cf definitie Wkb)	Nieuwbouw/Verbouw	Handelen zonder omgevingsvergunning activiteit bouw:	Woongebouw >70 m (ver)bouwen zonder vergunning	3	2	2	1	2	1	3	1	M
			Onderwijs/gezondheidszorggebouw (ver)bouwen zonder vergunning	3	2	2	1	2	1	3	1	M
			Openbaar gebouw (ver)bouwen zonder vergunning	3	2	2	1	2	2	3	1	M
			overig bouwwerk (ver)bouwen zonder vergunning	3	2	2	1	1	1	3	1	M
		Handelen in strijd met een omgevingsvergunning activiteit bouw:										
			draagconstructie niet cf vergunning	3	1	2	1	1	1	3	2	H
			brandveiligheidsaspecten niet cf vergunning	3	1	2	1	1	1	3	2	H
			gezondheidsaspecten (bv ventilatie, daglicht) niet cf vergunning	1	2	2	1	1	1	2	1	L
			bruikbaarheidsaspecten (bv afmetingen ruimtes) niet cf vergunning	1	1	1	1	3	1	3	1	M
			energiezuinigheidsaspecten (bv isolatie, installatie) niet cf vergunning	1	1	3	2	1	1	3	1	M
			afwijking indeling, gevels en/of materiaalgebruik	1	1	2	1	2	1	1	1	L
			positie bouwwerk niet cf vergunning	1	1	1	1	2	1	1	1	L
			onjuiste peilhoogte	1	1	1	1	1	1	1	1	L
			onjuist aansluiten riolering	1	2	1	2	1	1	2	1	L
			stalling bouw materiaal in strijd met afspraken	1	1	1	1	3	1	3	1	M
			route bouwverkeer in strijd met afspraken	2	1	1	1	2	1	2	1	L
			niet voldoen aan vergunningvoorwaarden	1	1	1	1	1	2	1	1	L
	Bestaande bouw	In gebruik hebben van een gebouw in strijd met eisen Bouwbesluit / BBL										
			draagconstructie niet akkoord	3	1	2	1	1	1	3	1	M
			brandveiligheidsaspecten niet akkoord	3	1	1	1	1	1	3	2	H
			gezondheidsaspecten (bv ventilatie, daglicht) niet akkoord	1	2	1	1	1	1	2	1	L
			bruikbaarheidsaspecten (bv afmetingen ruimtes) niet akkoord	1	1	1	1	2	1	1	1	L
			energiezuinigheidsaspecten (bv isolatie, installatie) niet akkoord	1	1	2	2	1	1	1	1	L
			splitsen van panden tbv toevoegen extra woning(en)	3	2	1	1	2	1	3	1	M
			Bestaande verpauperde panden en bouwwallen (achterstallig onderhoud)	2	2	2	1	2	1	2	1	L
			Ingebruikname zonder melding brandveilig gebruik	3	1	1	1	1	1	3	1	M
			ingebruikname zonder vergunning brandveilig gebruik	3	1	1	1	1	1	3	1	M
			gevaar voor de omgeving	3	1	1	1	1	1	3	1	M
			overlast door houtstook/rookgasafvoer	1	2	1	1	2	1	2	1	L
			overschrijding toegestane m² bebouwde oppervlakte	1	1	1	1	1	1	1	1	L
			met asbest voor particulieren (5 dagen)	1	2	1	1	1	1	2	1	L
			met asbest voor bedrijven (28 dagen)	1	2	1	1	1	1	2	1	L
			onjuist afvoeren asbest	1	2	1	1	1	1	2	1	L
			zonder asbest (28 dagen)	2	1	1	1	1	1	2	1	L
			onjuist afvoeren afval	1	1	2	1	1	1	1	1	L
	Slopen	Handelen zonder of in strijd met sloopmelding										
			met asbest voor particulieren (5 dagen)	1	2	1	1	1	1	2	1	L
			met asbest voor bedrijven (28 dagen)	1	2	1	1	1	1	2	1	L
			onjuist afvoeren asbest	1	2	1	1	1	1	2	1	L
			zonder asbest (28 dagen)	2	1	1	1	1	1	2	1	L
			onjuist afvoeren afval	1	1	2	1	1	1	1	1	L

Branche RO en Erfgoed

			veiligheid	gezondheid	duurzaamheid	natuur	hinder	historische waarden	EFFECT SCORE	NALEWING	RISICO
Ruimtelijke Ordening	strijdig gebruik:	verkeerd particulier gebruik grond/erf	1	1	1	1	1	1	1	1	L
		wonen (tijdelijk/permanent) waar niet is toegestaan	2	2	1	1	2	2	2	1	L
		bedrijfsmatige activiteiten waar niet is toegestaan (woonwijken)	2	2	1	1	2	2	2	1	L
		bedrijfsmatige activiteiten waar niet is toegestaan (winkelcentra en industrieterrein)	3	1	1	1	2	2	3	3	H
		bij kamperen recreatief gebruik	1	1	1	1	1	1	1	1	L
		bij horeca	1	1	1	1	1	1	1	1	L
		permanente bewoning recreatieparken en ligplaatsen	1	1	2	1	2	2	2	3	H
		het uitvoeren van werken of werkzaamheden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning	2	2	2	2	2	2	2	2	M
		illegaal bouwen in strijd met bestemmingsplan	2	2	1	3	3	3	3	2	H
Erfgoed	handelen zonder of in strijd met omgevingsvergunning activiteit bouw:										
		veranderen van een monument	2	2	1	1	1	2	2	2	M
		illegale restauraties	1	1	1	2	2	2	2	2	M
		onomkeerbare beschadiging van cultuurhistorische waarden (o.a. beschermd dorpsgezicht)	2	2	1	1	2	2	2	1	L
		standhouden cultuurlandschappen Middag-Humsterland (aanvraag UNESCO monument)	2	2	2	2	2	2	2	1	L
	grondwerkzaamheden (bewerken van gronden o.a. ontgraven)										
		werkzaamheden in archeologisch waardevol gebied	1	1	1	2	3	3	3	2	H
		werkzaamheden bij object met hoge cultuurhistorische waarde	1	1	1	2	3	3	3	2	H
	sloop										
		er is geen goede invulling voor het object	1	1	1	1	1	2	1	1	L
		sloop monument/karakteristiek gebouw	1	1	1	1	2	3	3	2	H

Branche APV Alcoholwet

Branche	Mogelijke overtreding(en)	Effecten						EFFECT SCORE	Kans	Risico = kans x effect
		veiligheid	gezondheid	duurzaamheid	natuur	hinder	historische waarden			
APV	handelen zonder of in strijd van een omgevingsvergunning voor kappen	1	1	1	1	1	1	1	2	L
	vernietiging en/of beschadiging van houtwallen	1	1	1	1	1	3	3	2	H
	het niet hebben van een standplaatsvergunning	1	1	1	1	1	1	1	1	L
	verrommeling van de openbare ruimte reclame (materiaal verspreiden en	1	1	2	1	2	1	1	2	L
	verrommeling van de openbare ruimte controle terrassen en uitstallingen	2	2	1	1	1	1	2	2	M
	visserij en stroperij	2	2	1	1	1	2	2	2	M
	afval illegale stort (meldingen afvalstort en zwerfvuil)	2	2	1	1	2	2	2	3	H
	afval illegale stort (drugsafval)	2	2	2	2	2	2	2	3	H
	stookoverlast/illegale stook (open vuur/vreugde vuren/sloopafval verbran	1	3	1	3	2	1	3	3	H
	illegaal carbid schieten	2	2	1	3	2	1	3	2	H
	overlast jongeren (meldingen op overlast jeugd, leefbaarheid op straat)	2	1	1	1	2	1	2	2	M
	loslopende honden (aanlijnplicht) en hondenpoep opruimen	1	1	1	1	1	1	1	1	L
	openingstijden winkels op zondag	1	1	1	1	1	1	1	1	L
	parkeerexcessen (parkeren blauwe zone/foutief parkeren grote voertuigen>6m)	2	1	1	1	2	1	2	3	H
	handelen zonder of in strijd van een melding aanleggen in/en uitrit	1	1	1	1	1	1	1	1	L
geluidshinder (apparatuur)	1	1	1	1	1	1	1	1	L	
Aanhangwagens en parkeermiddelen langer dan 3 dagen foutief geparkeer	2	1	1	1	2	1	2	2	M	
Alcoholwet	geen leidinggevende aanwezig	1	2	1	1	1	1	2	2	M
	verstrekken aan minderjarige/wederverstrekking	3	3	1	1	3	1	3	3	H
	geen / niet actuele vergunning (bv terras omschrijving)	1	1	1	1	2	1	1	2	L
	overtreden vergunningsvoorwaarden	1	1	1	1	2	1	1	2	L
	besloten feest in paracommerciële instelling	2	2	1	1	1	1	2	2	M

Branche Evenementen

Mogelijke overtreding(en)	Effecten						EFFECT SCORE	Kans	Risico = kans
	veiligheid	gezondheid	duurzaamheid	natuur	hinder	historische waarden			
schenken van alcohol aan minderjarigen/wederverstrekking	3	3	1	1	3	1	3	3	H
ontheffing artikel 35 (Alcoholwet)	1	1	1	1	2	1	1	2	L
eindtijden bij evenementen	2	1	1	1	2	1	2	2	M
geluidsvoorschriften bij evenementen	1	1	1	2	2	2	2	3	H
handelen zonder of in afwijking van type A (klein) evenement	1	1	1	1	1	1	1	1	L
handelen zonder of in afwijking van evenementenvergunning type B (middel)	2	2	1	1	2	1	2	2	M
handelen in afwijking van een evenementenvergunning type C (groot)	1	1	1	1	1	1	1	1	L

Bijlage 6 Uitvoeringstrategieën

Preventiestrategie

De preventiestrategie richt zich enerzijds op het vergroten van kennis en bewustwording bij burgers, bedrijven en instanties over welke regelgeving van toepassing is en voor welke activiteiten een melding of vergunning nodig is. Om (spontaan) aan deze regels te kunnen voldoen, moet immers bekend zijn welke regels van toepassing zijn. Anderzijds richt de preventiestrategie zich op het stimuleren van betrokkenen om aan de geldende regels te voldoen.

Inzet van de preventiestrategie heeft doorlopend plaats en gaat veelal vooraf aan potentiële aanvragen of meldingen. Door inzet in het voortraject willen wij zoveel mogelijk voorkomen dat wij achteraf tot actie moeten overgegaan. Bij de preventiestrategie onderscheiden wij een aantal trajecten:

Communicatie en voorlichting

Uit ervaring blijkt dat onvolledige en/ of onjuiste aanvragen dan wel overtredingen bij burgers en bedrijven regelmatig voortkomen uit het gebrek aan kennis over de geldende wetten en regels. Door dit gebrek aan kennis is er vaak niet het besef dat niet volgens de regels wordt gehandeld. De gemeente stimuleert potentiële aanvragers actief na te gaan of aanvragen of meldingen nodig zijn en ten behoeve van de afhandeling te komen tot goed uitgewerkte aanvragen. Hiertoe passen wij de preventiestrategie op de onderstaande manieren toe.

Voorlichting en informatievoorziening heeft enerzijds plaats in de vorm van het **Omgevingsloket**, waarvoor potentiële aanvragers een afspraak kunnen maken en zowel algemene als de voor een specifieke locatie geldende informatie kunnen opvragen.

Vooroverleg

Anderzijds bieden wij potentiële aanvragers een vooroverleg aan. De Omgevingswet vraagt om een integrale afweging, met als uitgangspunt: 'Hoe kunnen we dit initiatief mogelijk maken?' Dit vraagt om een zorgvuldig proces. Een proces van overleg over het initiatief met bestuurlijke partners, ketenpartners en belanghebbenden. Een proces dat (ruimschoots) start voordat een aanvraag om omgevingsvergunning formeel ingediend wordt bij de gemeente. Dit alles krijgt vorm in het vooroverleg. Echter in het geval van een zeer complex plan, is een regulier vooroverleg mogelijk niet afdoende om vervolgens de behandeltermijn van acht werken te halen. Het doel van vooroverleg (al dan niet in de vorm van een omgevingstafel) is om na te gaan of een voorgenomen activiteit mogelijk is. Bij strijdigheid met de (wettelijke) toetsingskaders kan vroegtijdig onderzocht worden of het plan zodanig is aan te passen dat het past binnen de kaders of dat er een mogelijkheid is om het initiatief passend te maken zonder veel kosten te maken en het plan al tot in detail uit te hoeven werken.

Participatie

Ook is onder de Ow een nieuw aanvraagvereiste geïntroduceerd. Het betreft participatie bij een vergunningaanvraag. Dit nieuwe vereiste stimuleert initiatiefnemers om informatie te verschaffen over de wijze waarop de belangen van belanghebbenden zijn gehoord en hoe het resultaat daarvan is verwerkt in het plan. Een initiatiefnemer is namelijk niet (altijd) verplicht om daadwerkelijk aan participatie te doen. Het niet betrekken van de omgeving en/of daarover geen gegevens overleggen, is geen grond voor het buiten behandeling laten of het weigeren van een vergunningsaanvraag.

Deze vrijblijvendheid werd bezwaarlijk gevonden in de gevallen waarin wordt afgeweken van het omgevingsplan, een zogeheten 'buitenplanse omgevingsplanactiviteit'. Dit heeft geresulteerd in het amendement van het lid Van Eijs c.s. waarmee een bepaling aan de Ow is toegevoegd. In deze bepaling is aan de gemeenteraad de bevoegdheid gegeven om gevallen van buitenplanse activiteiten aan te wijzen, waarbij het wel verplicht is te participeren met de omgeving vóórdat een aanvraag om een omgevingsvergunning kan worden ingediend. Voor die gevallen moet de aanvrager aantonen dat hij aan participatie heeft gedaan. Als hij dit niet doet, kan de aanvraag buiten behandeling worden gelaten. In welke gevallen het verplicht is te participeren en hoe de gemeente de aangeleverde participatiegegevens beoordeeld, is vastgelegd in de hiervoor relevante raadsbesluiten aangaande dit onderwerp.

Voor de beoordeling van de aangeleverde participatiegegevens in de niet aangewezen gevallen worden de gegevens op uitgangspunten getoetst. Dat wil zeggen: zijn er gegevens aangeleverd? En geven de overlegde gegevens een voldoende beeld van de meningen van de omgeving? Op basis van de overlegde gegevens kan het bevoegd gezag (college van burgemeester en wethouders) ervoor kiezen om nader onderzoek te doen. Het is in die niet aangewezen gevallen echter niet mogelijk om de aanvraag buiten behandeling te laten als de participatiegegevens niet aanwezig of volledig zijn.

Daarnaast maken wij gebruik van digitale **publicaties** in de Staatscourant.

Interne en externe afstemming

De toegevoegde waarde van communicatie en voorlichting valt of staat met een eenduidige en uniforme toetsing en optreden naar burgers en bedrijven. Adequate interne en externe afstemming is daarbij noodzakelijk. Het gaat dan om afstemming tussen zowel vergunningverleners en andere interne betrokkenen onderling, als tussen vergunningverlener(s), toezichthouder(s), handhaver(s) en adviseur(s). Daarnaast omvat interne afstemming de relatie met andere organisatieonderdelen, zoals de afdelingen die verantwoordelijk zijn voor ruimtelijke plannen en de uitvoering van projecten.

Externe afstemming is van belang om te komen tot een optimaal en integraal resultaat in zowel vergunningverlening, toezicht als handhaving. De samenwerkende partners (waterschap, politie, veiligheidsregio, omgevingsdienst, provincie, ministerie enzovoorts) benutten zo de specifieke deskundigheid, ondersteuning, aanvulling en informatie over en weer. Ook het overleg met adviseurs van aanvragers, zoals architecten, milieuadviseurs enzovoorts, is veelal nodig en van betekenis voor het gewenste eindresultaat.

De wijze waarop en het moment van afstemming liggen vast in specifieke werkprocessen en werkafspraken.

Samenwerking is cruciaal om een vergunning af te kunnen geven in 8 weken. Daarom hebben we in de regio samenwerkingsafspraken gemaakt met onze ketenpartners. Voor een omgevingsdienst, waterschap, GGD, Veiligheidsregio provincie of Rijkspartner is de noodzaak om informatie uit te wisselen en te delen steeds groter geworden.

Vergunningenstrategie

Inleiding

In deze bijlage beschrijven wij de vergunningenstrategie. In de vergunningenstrategie lichten we toe:

- de begrippen vergunning en vergunningverlening;
- het doel van de vergunningenstrategie;
- de vormen van vergunningverlening;
- de basiswerkwijze;
- én toetsingskaders en werkwijze vergunningverlening en meldingen.

Vergunning en vergunningverlening

Een vergunning is een officiële (noodzakelijke) toestemming van de overheid om een bepaalde activiteit uit te voeren. De wet kan bepalen dat iets verboden is zonder vergunning. Wij hebben als overheid de bevoegdheid om de toestemming te verlenen om een bepaalde activiteit uit te voeren.

Voor veel activiteiten die plaatsvinden in de fysieke leefomgeving, bijvoorbeeld het bouwen, verbouwen of slopen van een bedrijf of woning, is toestemming nodig van het bevoegd gezag. Deze toestemming gaat in de regel gepaard met voorschriften waaraan moet worden voldaan: de vergunning. Een vergunning kan betrekking hebben op verschillende werkvelden (bouwen, water, wonen, milieu, natuur e.d.) en op verschillende wijzen tot stand komen (reguliere procedure, uitgebreide procedure, melding e.d.).

De vergunningsplichtige activiteiten zijn aangewezen door het Rijk in de Omgevingswet, het besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl).

Ook kunnen er vergunningsplichtige activiteiten worden aangewezen door:

- De provincie in de omgevingsverordening
- Het waterschap in de waterschapsverordening
- De gemeente in het omgevingsplan

Het bevoegd gezag expliciteert de vergunningsplichtige activiteiten in het omgevingsplan. Doet zij dit niet dan kan een activiteit op basis van de algemene regels zonder vergunning worden uitgevoerd.

Wij verstaan onder vergunningverlening

- verlenen, weigeren of wijzigen van een vergunning waarbij we aan een bedrijf, inwoner of bestuurlijke organisatie toestemming verlenen om een bepaalde activiteit (die zonder vergunning verboden is en niet mag worden uitgevoerd), tóch uit te voeren;
- verlenen van een ontheffing van met name gemeentelijke regels;
- afhandelen van een melding;
- opleggen van een maatwerkbesluit of maatwerkregel (voorheen maatwerkbesluit of nadere voorwaarde);
- afgeven van bindend advies (voorheen een verklaring van geen bedenkingen);
- het geheel of gedeeltelijk intrekken van een vergunning.

NB: Het maken van een gedoogbeschikking is onderdeel van de gedoogstrategie. Een gedoogbeschikking heeft een andere insteek dan een vergunning. Daarnaast is het proces van gedogen gekoppeld aan handhaving, omdat we eerst afwegen om te handhaven.

Doel van de vergunningenstrategie

Met de vergunningenstrategie streven we er naar te komen tot een integrale vergunningverlening die op een efficiënte en gestructureerde wijze vorm wordt gegeven.

De vergunningenstrategie stelt ons in staat om: binnen de gestelde wettelijke termijnen een besluit te nemen op een aangevraagde vergunningplichtige activiteit, heldere, transparante en handhaafbare vergunningen op te stellen en deze binnen de gestelde wettelijke termijn te verlenen en tevens om binnen de gestelde termijnen te komen tot een besluit op een aanvraag of acceptatie van een melding.

Volgens de wet dient de U&HS inzicht te bieden in de *criteria* die worden gebruikt bij *de beoordeling* van en beslissen op aanvragen omgevingsvergunningen en het beoordelen van meldingen van de wet en *de werkwijze* bij het verlenen van omgevingsvergunningen en het beoordelen van meldingen. Met het vastleggen van deze vergunningenstrategie voldoen wij hieraan. We leggen een werkwijze(n) vast die wij toepassen voor het beoordelen en beslissen op aanvragen om omgevingsvergunningen én het afhandelen van meldingen, in het kader van de gestelde doelen van de U&HS, te realiseren.

Vormen van vergunningverlening

De vergunningenstrategie onderscheidt de verschillende vormen van vergunningverlening en wat de omschrijving daarbij is.

Verschillende vormen vergunningverlening:

VORM	OMSCHRIJVING
MELDINGEN	De melding kan door het bevoegd gezag niet geweigerd worden. Daarnaast is de beslissing tot acceptatie van de melding géén besluit als bedoeld in artikel 1:3 Algemene wet bestuursrecht (Awb) en staan hiertegen dan ook geen rechtsmiddelen zoals bezwaar open. Diverse vergunningstelsels zijn de afgelopen jaren vervangen door een systeem van meldingen. Bij meldingen gaat de wetgever er van uit dat voor bepaalde activiteiten volstaan kan worden met een mededeling aan het bevoegd gezag. Aan het bevoegd gezag is het de taak te beoordelen of de activiteit inderdaad meldingsplichtig is en of de melding volledig is ingediend. Een inhoudelijke beoordeling en acceptatie van de melding past niet op alle onderdelen in deze richting. Het accent van de taken van de gemeente met betrekking tot meldingen verplaatst zich daarom naar het uitvoeren van toezicht.
VERGUNNING(AANVRAAG) REGULIERE PROCEDURE	Binnen maximaal 8 weken moet een besluit op de aanvraag genomen worden. Eenmalig mag de beslistermijn met 6 weken worden verlengd. Bij gefaseerde aanvragen zijn verschillende termijncombinaties mogelijk. Bij de aanvraag van meervoudige (deel-) activiteiten is de deelactiviteit met de langste beslistermijn bepalend. Het volgen van de reguliere procedure is bij een aanvraag van de omgevingsvergunning het uitgangspunt. De reguliere periode voor de behandeling van een officiële vergunningaanvraag is onder de Omgevingswet acht weken. Als de beslistermijn verstreken is, maar er is nog geen besluit genomen kan een gevolg zijn dat de gemeente op grond van

	<p>Algemene wet bestuursrecht een dwangsom moet betalen aan de aanvrager. Deze termijn kan eenmalig met zes weken worden verdaagd.</p>
<p>VERGUNNING(AANVRAAG) UITGEBREIDE PROCEDURE</p>	<p>Binnen maximaal 26 weken moet een besluit op de aanvraag genomen worden. Eenmalig mag de beslistermijn met 6 weken verlengd worden. Bij gefaseerde aanvragen zijn verschillende termijncombinaties mogelijk. Bij de aanvraag van meervoudige (deel-)activiteiten is de deelactiviteit met de langste beslistermijn bepalend. De uitgebreide procedure is de uitzondering en geldt voor een:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rijksmonumentenactiviteit; • een milieubelastende activiteit voor zover het gaat om het exploiteren van: <ul style="list-style-type: none"> een ippc-installatie van een Seveso-inrichting van een andere milieubelastende installatie voor het vergassen en vloeibaar maken van steenkool of andere brandstoffen om het storten of verzamelen van winningsafvalstoffen in een winningsafvalstoffenvoorziening; • een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of een zuiveringstechnisch werk voor het lozen van afvalwater afkomstig van een ippc-installatie of Seveso-inrichting; • een stortingsactiviteit als bedoeld in artikel 7.62 van het Besluit activiteiten leefomgeving; • óf een Natura 2000-activiteit. <p>Op verzoek óf met instemming van de aanvrager kan de uitgebreide procedure van toepassing worden verklaard. Daarnaast kan het college bij activiteiten die aanzienlijke (maatschappelijke) gevolgen voor de omgeving kunnen hebben en waarvan de verwachting is dat verschillende belanghebbenden bedenkingen zullen hebben, na het horen van de aanvrager, eenzijdig besluiten dat de uitgebreide procedure van toepassing is. Indien dit zich voordoet, krijgt een initiatiefnemer de gelegenheid om hierover een zienswijze in te dienen. Het college zal dus moeten motiveren dat er sprake is van aanzienlijke gevolgen met veel verwachte weerstand.</p>
<p>MAATWERKBESLUIT OF MAATWERKREGEL</p>	<p>Het stellen van maatwerkvoorschriften of maatwerkregels (na een melding) is een besluit in de zin van de Awb. Formeel geldt dit ook voor het opleggen van maatwerkvoorschriften. Het opleggen van maatwerkvoorschriften heeft echter betrekking op een basis-/verzoektaak, die overeenkomstig het uniform regionaal beleid voor de basistaken door de omgevingsdienst wordt uitgevoerd. Dit valt dan ook buiten de reikwijdte van de U&HS.</p>

Meldingen voor milieubelastende activiteiten vallen in de reikwijdte van de U&HS voor de taken uitgevoerd door de ODG. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is ook de inwerkingtreding van de Wkb voorzien. Het Bbl kent verschillende gevolgklassen de meldingsplicht voor bouwwerken vallend onder gevolg klasse 1 is gestart op het moment van inwerkingtreding van de WKB. Wij kiezen ervoor om bovenop de wettelijke taak tot het beoordelen van de meldingen ook extra maatwerk te leveren richting de klant door altijd te reageren op een ingediende melding (klantgerichte communicatie).

Basiswerkwijze

Wij hanteren een basiswerkwijze voor de behandeling van aanvragen voor een omgevingsvergunning en/of melding. Als bevoegd gezag zorgen wij ervoor dat de werkwijze (processen) van het behandelen van vergunningaanvragen volgens een geborgd proces verloopt. De werkwijze voor een reguliere vergunningaanvraag hebben we in een procesbeschrijving vastgelegd. De basiswerkwijzen zijn verder vastgelegd in een geautomatiseerd systeem waarbij de processtappen worden doorlopen. Het gaat hier om de processtappen op hoofdlijnen.

Centrale rol casemanager

De Omgevingswet vergt een integrale, omgevingsgerichte beoordeling van vergunningaanvragen en meldingen. Dit blijkt bijvoorbeeld uit de doelstellingen van deze wet en komt terug in wettelijke voorschriften over de coördinatie- en doorzendplichten en de verplichte integrale omgevingsgerichte belangenafweging.

Dit betekent dat we plannen en initiatieven zo vroeg mogelijk integraal beoordelen voor een integrale en samenhangende besluitvorming. Het belangrijkste instrument voor het integraal werken bij vergunningverlening is "casemanagement".

Casemanagement is vaak de eerste stap in het proces van integrale benadering van een project of aanvraag. Daarna komt vergunningverlening en toezicht. Casemanagement is belangrijk voor de omgeving en de klant. Ook is het belangrijk voor de uitvoering van taken door betrokken organisaties of afdelingen. Het draagt bij aan integrale behandeling en het verkorten en transparant maken van procedures. Dit verhoogt het kwaliteit- en dienstverleningsniveau. Goed casemanagement zorgt voor een integrale beoordeling van samenhangende aanvragen en uiteindelijk besluitvorming op maat, passend in de omgeving.

De gemeente zet in op het informele voortraject om zo te komen tot een vergunbare aanvraag of melding. Daarmee wordt beoogd om zoveel mogelijk af te stemmen met aanvrager voordat de formele procedure wordt gestart. Waardoor een vlottere afhandeling en besluitvorming kan worden gewaarborgd. Casemanagement wordt dus toegepast bij zowel het informele - als het formele traject.

Wij ontvangen initiatieven, aanvragen voor vergunningen, meldingen, (informele) verzoeken allemaal volgens een zelfde wijze. Elk ontvangen verzoek wordt na een korte intake toegewezen aan een casemanager. De casemanager is verantwoordelijk voor de integrale beoordeling van aanvragen en coördineert samenhangende besluiten. Afhankelijk van de casus wordt er door de casemanager afstemming gezocht met interne beleidsmedewerkers, andere betrokken bevoegde gezagen en/of adviesorganen.

Voor het verlenen van omgevingsvergunningen waarbij meer bevoegde gezagen (provincie en/of waterschap) een gedeelde verantwoordelijkheid hebben, hangt de inzet van de gemeente af van de positie en rol van de gemeente in de specifieke casus. In de gevallen dat de gemeente bevoegd gezag is, neemt zij de rol van casemanager en besluitvormer, terwijl in andere gevallen de gemeente als adviseur actief is.

Door de inwerkingtreding van de Omgevingswet zijn alle vergunningplichtige omgevingsplanactiviteiten onder de reikwijdte van de Wet Bibob gebracht. In artikel 5.31 lid 2 van de Omgevingswet is geregeld dat een aanvraag voor een omgevingsplanactiviteit kan worden geweigerd, indien (de a-grond of b-grond van) de Wet Bibob van toepassing is. Dit betekent dat, anders dan nu het geval is, ook gebruikswijzigingen in gebouwen binnen de reikwijdte van de Wet Bibob kunnen komen te vallen. Met de Wet Bibob beoogt de wetgever om te voorkomen dat overheidsorganen ongewild criminele activiteiten faciliteren bij het verlenen van bepaalde vergunningen. De Wet Bibob maakt het voor bestuursorganen mogelijk om een aangevraagde beschikking te weigeren of (gedeeltelijk) in te trekken als sprake is van een ernstig gevaar dat de vergunning mede gebruikt zal worden om (i) uit gepleegde strafbare feiten verkregen of te verkrijgen op geld waardeerbare voordelen te benutten (ook wel de 'a-grond' genoemd), of (ii) strafbare feiten te plegen (ook wel de 'b-grond' genoemd). Een weigering of intrekking moet goed worden gemotiveerd. Daarom wordt vaak advies gevraagd aan het Landelijk Bureau Bibob, een onafhankelijk expertisebureau dat integriteit screenings uitvoert. Bevoegde gezagen mogen in beginsel uitgaan van de expertise van dit bureau. Onder de Wet Bibob wordt onder 'strafbare feiten' overigens ook verstaan een feit waarvoor een bestuurlijke boete kan worden opgelegd. Voor de in het Bibob-beleid aangewezen gevallen voert de gemeentelijke veiligheidscoördinator aan de hand van het daarvoor bestemde formulier en conform het beleid de Bibob-toets uit.

Tevens hanteren we een **basiswerkwijze voor het intrekken van vergunningen**. We vinden het ongebruikt laten voortbestaan van rechten uit vergunningen, om meerdere redenen ongewenst:

- We moeten voorkomen dat bouwwerken of activiteiten die in het verleden zijn vergund maar nog niet zijn gerealiseerd, (nieuwe) planologische en stedenbouwkundige inzichten doorkruisen;
- We moeten voorkomen dat nieuwe bouwwerken c.q. activiteiten worden gebouwd/uitgevoerd naar verouderde (bouw)technische inzichten;
- Het is vanuit administratief oogpunt gewenst dat het vergunningenbestand zoveel mogelijk overeenstemt met de feitelijke situatie buiten;
- Het is voor omwonenden onplezierig als zij geconfronteerd worden met oude, ongebruikte rechten, waar ze geen rechtsmiddelen meer tegen kunnen aanwenden.

We beogen in de hiervoor genoemde situaties, afhankelijk van de specifieke omstandigheden, de vergunning na verloop van een bepaalde periode in te trekken. We kunnen vergunningen intrekken als*:

- de aanvrager erom verzoekt;
- de aanvrager is overleden (bijvoorbeeld in APV-vergunningen);
- er in strijd met de voorschriften van de beschikking wordt gehandeld;
- het gevaar bestaat dat de vergunning misbruikt wordt voor criminele activiteiten;
- gedurende een half jaar of een in de vergunning, verordening of een AMvB bepaalde langere termijn geen activiteiten zijn verricht met gebruikmaking van de vergunning,

*Let op het intrekken van vergunningen is geen plicht.

De wet bepaalt deels wanneer je een vergunning mag intrekken (bijvoorbeeld in de Ow of APV) en deels is het gebaseerd op jurisprudentie (bijvoorbeeld bij omgevingsvergunningen milieu). Een melding vallend onder de WKB komt automatisch te vervallen na een door de AMvB gestelde termijn. Na deze termijn moet een nieuwe melding gedaan worden.

Toetsingskaders en werkwijze vergunningverlening en meldingen

Van de volgende vergunning- meldingsplichtige activiteiten lichten wij de toetsingskaders (criteria die door ons gebruikt worden voor de beoordeling) en de werkwijze (diepgang van toetsing/toetsniveaus) toe:

- Omgevingsplanactiviteit
- Bouwactiviteit
- Rijksmonumentenactiviteit
- Activiteit brandveilig gebruik van een bouwwerk
- Natura 2000 activiteit en flora en fauna activiteit
- Drank en horeca vergunning

Omgevingsplanactiviteit

De omgevingsplanactiviteit is volgens de Omgevingswet een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat:

- het verboden is deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die niet in strijd is met het omgevingsplan;
- een activiteit waarvoor in het omgevingsplan is bepaald dat het is verboden deze zonder omgevingsvergunning te verrichten en die in strijd is met het omgevingsplan;
- of een andere activiteit die in strijd is met het omgevingsplan.

Toetsingskader

Met een omgevingsplan kan worden bepaald dat voor een bepaalde activiteit een vergunning nodig is. Het principe is: omgevingsplanactiviteiten die passen in het omgevingsplan zijn vergunningvrij, tenzij er in het omgevingsplan een ‘verbod behoudens omgevingsvergunning’ is opgenomen. Dit verbod kan objectgericht en gebiedsgericht worden gedifferentieerd (een binnenplanse vergunningplicht). Voor alles wat niet past in het omgevingsplan moet een omgevingsvergunning voor een omgevingsplanactiviteit worden aangevraagd (buitenplanse vergunningsplicht).

Er is een periode dat het omgevingsplan nog niet aan alle regels uit de Omgevingswet (Ow) hoeft te voldoen (artikel 22.4 en 22.5 Ow). Deze periode duurt waarschijnlijk tot eind 2029. In die periode kunnen binnenplanse vergunningplichten staan in:

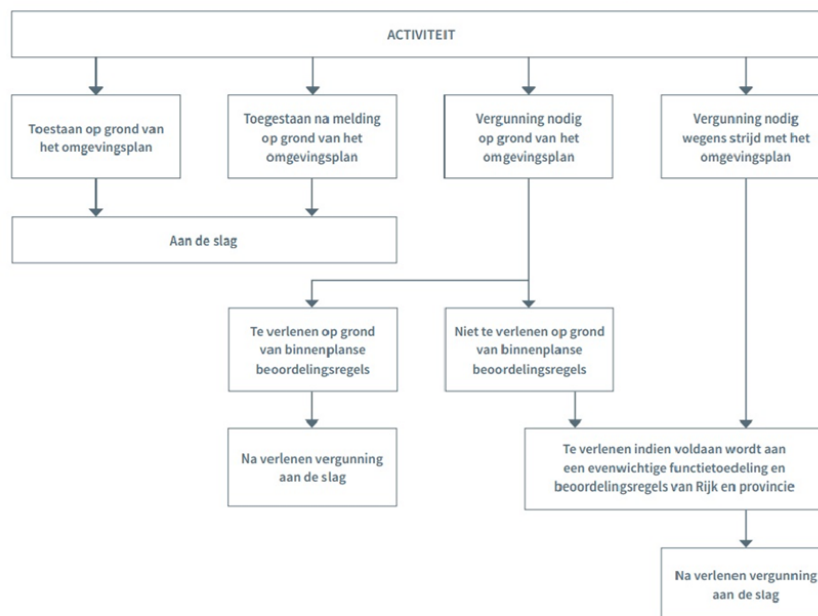
- het tijdelijk deel van het omgevingsplan (22.1 Ow)
- gemeentelijke verordeningen die uiteindelijk in het omgevingsplan moeten (artikel 22.8 Ow)
- het nieuwe deel van het omgevingsplan (o.a. voorbeschermingsregels (artikelen 4.14 en 4.16 Ow).

Werkwijze

Formeel zijn de binnen- en buitenplanse procedures (van de omgevingsplanactiviteit) niet gescheiden omdat het bevoegd gezag elke activiteit moet beoordelen op de mogelijkheid tot het verlenen van medewerking. Strijdigheid met de regels van het omgevingsplan is niet voldoende als weigeringsgrond, er moet altijd beoordeeld worden of de activiteit toch vergund

kan worden met het oog op een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Als dat niet op basis van de binnenplanse beoordelingsregels kan geschieden, dan vindt de buitenplanse beoordeling plaats. Bij een buitenplanse geldt het bredere toetsingskader zoals dat in de omgevingsvisie en de beleidsregels, Daarnaast moet er voldaan worden aan de beoordelingsregels van Rijk en Provincie en een evenwichtige toedeling van functies. Onder andere door gebruik van zulke beleidsregels wordt willekeur in (buitenplanse) belangenafweging zoveel mogelijk vermeden.

De beoordeling van de activiteiten door de casemanagers onder de Omgevingswet is in het onderstaande figuur schematisch weergegeven.

Indien het gaat om een binnenplanse omgevingsplanactiviteit toetsen wij de omgevingsvergunning aan alle regels van het tijdelijk deel van het omgevingsplan.

Indien de aanvraag past binnen de regels geven we de omgevingsplanactiviteitvergunning af.

Indien de aanvraag niet past binnen het omgevingsplan dan is er sprake van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit toetsen wij deze aan de toepasselijke instructieregels in hoofdstuk 5 van het Bkl, de toepasselijke instructieregels in de provinciale verordening én dat de Bopa in overeenstemming moet zijn met een evenwichtige toedeling van functies aan locaties. Het begrip 'evenwichtige toedeling van functies aan locaties' volgt het begrip 'een goede ruimtelijke ordening' op. Binnen onze gemeente gebeurt deze evenwichtige toedeling van functies aan locaties plaats op de intaketafel.

Bouwactiviteit

De Omgevingswet definieert de bouwactiviteit als 'het bouwen van een bouwwerk'.

<p>Toetsings kader</p>	<p>Met de Omgevingswet wordt bouwen in een technisch en ruimtelijk deel gescheiden. Dat levert twee activiteiten op: de technische bouwactiviteit en de omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk. Deze scheiding noemen we 'de knip'.</p> <p>Een initiatiefnemer die een bouwactiviteit wil verrichten dient hij bij eenvoudige bouwwerken (de zogenaamde gevolgklasse 1) voor het bouwtechnische deel een melding te doen bij de gemeente (de technische bouwactiviteit) en voor complexe bouwwerken dient men een omgevingsvergunning aan te vragen.</p> <p>Technische bouwactiviteit Het gaat hier over de toets van een aanvraag aan de regels voor de technische bouwkwalite</p> <p>it uit het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl). Bijvoorbeeld de constructieve veiligheid van een bouwwerk. Door de knip zijn er meer technische bouwactiviteiten vergunningvrij, omdat ruimtelijke randvoorwaarden niet langer een rol spelen. Als een vergunning nodig is voor een (technische) bouwactiviteit volgt de toetsing aan de technische regels opgenomen voor bouwactiviteiten in het Bbl (bijvoorbeeld voorschriften met betrekking tot de brandveiligheid, de daglichttoetreding en de energiezuinigheid van bouwwerken. De toets is te vergelijken met de toets die nu wordt gedaan aan de eisen van het Bouwbesluit 2012. Voor de gevolgklasse 2 en 3 blijft de vergunningsplicht voor de technische bouwactiviteit bestaan en wordt de aanvraag getoetst aan het Bbl. Alle bouwwerken moeten aan de technische eisen die in dit Besluit staan genoemd voldoen. De bouwtechnische toets aan het Bouwbesluit wordt niet meer door gemeenten maar door een onafhankelijke kwaliteitsborger worden uitgevoerd. De benodigde toestemming voor een technische bouwactiviteit is dus landelijk bepaald en kan een vergunning, melding of vergunningvrij zijn.</p> <p>Omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk De toets van het bouwen van een bouwwerk voor het ruimtelijk bouwen, in stand houden en gebruiken van een bouwwerk aan het omgevingsplan noemen we een omgevingsplanactiviteit voor een bouwwerk. Voorbeelden zijn de bouwhoogte en het bebouwingspercentage. Maar ook regels over het uiterlijk van een bouwwerk (welstand) en de functietoedeling in het omgevingsplan.</p> <p>Als een vergunning nodig is voor een (ruimtelijke) omgevingsplanactiviteit kunnen wij dit deels bepalen in ons omgevingsplan. De gemeente kan in het omgevingsplan dan bijvoorbeeld bepalen dat een bouwactiviteit vergunningvrij is of van een meldings- of informatieplicht is voorzien. Onder het ruimtelijk deel vallen alle regels die nu voorheen in het bestemmingsplan, de bouwverordening en/of de welstandsnota opgenomen waren. De regels hiervoor zijn/worden opgenomen in het omgevingsplan.</p>
<p>Werkwijze</p>	<p>De melding bouwactiviteit is een nieuwe processtap voor de organisatie. Deze meldingen worden door de casemanagers beoordeeld. We registreren de melding, checken de gevolgklasse, het gekozen instrument en de kwaliteitsborger. Vervolgens maken we een beoordeling van het borgingsplan (inclusief risicobeoordeling) met eventueel afgesproken informatie- en stopmomenten. De casemanagers zoeken contact</p>

met de initiatiefnemer bij een onvolledige of niet-correcte melding om aan te geven wat er ontbreekt aan de melding.

Omgevingsvergunning activiteit bouw

Als een vergunning nodig is voor een technische bouwactiviteit maken wij gebruik van het toetsingsprotocol. In dit toetsingsprotocol is voor het behandelen en beoordelen van de aanvragen voor de activiteit bouw een bepaalde mate van diepgang in de bouwtechnische toets aan het Bbl aangebracht. Het is onmogelijk om vooraf aan te tonen dat een bouwwerk 100% zal gaan voldoen aan het Bbl. We vergunnen onze aanvragen, voor wat betreft de toets aan het Besluit bouwwerken leefomgeving, daarom risicogestuurd.

Rijksmonumentenactiviteit

De rijksmonumentenactiviteit is een activiteit inhoudende het slopen, verstoren, verplaatsen of wijzigen van een rijksmonument of een voorbeschermd rijksmonument of het herstellen of gebruiken daarvan waardoor het wordt ontsierd of in gevaar gebracht. Voorbeschermd rijksmonumenten zijn monumenten of archeologische monumenten die nog niet in het rijksmonumentenregister staan ingeschreven. Maar waarvoor de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) het ontwerpbesluit tot aanwijzing als rijksmonument al naar de eigenaar heeft gestuurd. De rijksmonumentenactiviteit is vergunningplichtig op grond van de Omgevingswet. Dit staat in artikel 5.1 lid 1 onder b van de Omgevingswet.

Toetsings kader

Rijksmonumenten zijn monumenten en archeologische monumenten die volgens de Erfgoedwet in het rijksmonumentenregister staan ingeschreven. De regels over de rijksmonumentenactiviteit en over cultureel erfgoed staan in de Omgevingswet, het Omgevingsbesluit (Ob), het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl), het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal), het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), de Omgevingsregeling, het overgangsrecht van de Invoeringswet Omgevingswet en in het Invoeringsbesluit Omgevingswet waaronder de bruidsschat.

Werkwijze

De toetsing aan het de regels gebeurt door vergunningverlener. Voor handelingen die een wijziging inhouden van een rijksmonument is de uitgebreide procedure van toepassing. In de overige gevallen geldt de reguliere procedure. Inhoudelijke toetsing vindt plaats door advisering van respectievelijk de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE) en de commissie Ruimtelijke Kwaliteit. De beslissing op de aanvraag voor deze activiteiten baseren wij op deze advisering. In de hoofdregel geldt dat wij het advies overnemen, tenzij wij concrete aanknopingspunten hebben voor twijfel aan de juistheid of de volledigheid van de advisering. Bij de uitvoering van projecten moet soms een archeologisch onderzoeksrapport worden ingediend. Archeologische onderzoeksrapporten worden altijd getoetst. De toetsing wordt uitgevoerd door een deskundige op gebied van archeologie.

Activiteit brandveilig gebruik van een bouwwerk

De Omgevingswet en de 4 Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB) bevatten geen definitie voor het brandveilig gebruik van een bouwwerk. De Omgevingswet geeft wel een definitie voor het begrip bouwwerk. Bij het gebruiken van een bouwwerk moet aan de regels voor brandveilig gebruik worden

voldaan. Het gebruiken van het bouwwerk valt dus onder de activiteit het brandveilig gebruik van een bouwwerk.

Toetsings kader	Voor het brandveilig gebruik zijn regels opgenomen in hoofdstuk 6 van het Bbl. Soms moet het gebruik van het bouwwerk gemeld worden bij de gemeente. Met de Omgevingswet is de gebruiksvergunning vervallen, maar geldt voor (bijvoorbeeld een hotel) nog wel een meldingsplicht. In artikel 6.6 Bbl is een tabel opgenomen waarin per gebruiksfunctie is aangegeven vanaf welk aantal mogelijk aanwezige personen sprake is van een meldingsplicht voor brandveilig gebruik van het bouwwerk. Op grond van artikel 6.7 Bbl moet de gebruiksmelding 4 weken voor het begin van het gebruik worden gedaan. Er moeten een aantal gegevens en bescheiden worden ingediend. Dit staat opgesomd in artikel 6.8 Bbl. Als alle informatie compleet is, ontvangt de indiener van de melding een acceptatie. Daarna kan het gebouw in gebruik worden genomen.
Werkwijze	In afwijking van de algemene werkwijze toetst de VRG (i.p.v. de casemanager) of de melding volledig is. Vervolgens toetst de VRG op basis van de geldende wet- en regelgeving het adviesverzoek inhoudelijk, in die zin dat er beoordeeld wordt of er sprake is van onveilige situaties. Dit gebeurt aan de hand van een vastgestelde checklist. Het landelijk toetsprotocol van de brandweer bepaalt het niveau van diepgang in de advisering. De VRG adviseert in de regel binnen 10 werkdagen na het adviesverzoek melding brandveilig gebruik. Wij nemen het advies van de VRG over, tenzij er concrete aanknopingspunten zijn voor twijfel aan de juistheid of de volledigheid van de advisering. Indien het op basis van de melding niet aannemelijk is dat het voorgenomen gebruik voldoende brandveilig is, stellen wij nadere voorwaarden.

Natura 2000-activiteit of flora- en fauna-activiteit

Natura 2000-activiteiten zijn activiteiten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor een Natura 2000-gebied. Een flora- en fauna-activiteit is een activiteit met mogelijke gevolgen voor van nature in het wild levende dieren of planten.

Toetsings kader	Voor een Natura 2000-activiteit is meestal een omgevingsvergunning nodig. In bepaalde gevallen is hier een vrijstelling voor. Bij een vergunningsplicht geeft het Rijk aan: <ul style="list-style-type: none">• welke beoordelingsregels gelden• welke voorschriften in de omgevingsvergunning moeten staan• wie het bevoegd gezag is Voor een activiteit die nadelige gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied, maar geen Natura 2000-activiteit is, geldt geen vergunningplicht. Er gelden rijksregels voor een flora- en fauna-activiteit (besluit activiteiten leefomgeving). Er kan een omgevingsvergunning nodig zijn. Ook kunnen decentrale regels gelden het gebruiken van stikstofdepositieruimte.
Werkwijze	Het bevoegd gezag dient te controleren of en welke soorten dieren en planten aanwezig zijn als u een activiteit uitvoert. Door deze brede formulering van een flora- en fauna-activiteit is het bij activiteiten in de fysieke leefomgeving nodig om te controleren of: <ul style="list-style-type: none">• er soorten aanwezig zijn• welke soorten dat zijn

	Dit geldt dus voor uiteenlopende activiteiten. Bijvoorbeeld bij het realiseren van een windturbine of het plaatsen van een dakkapel. Er zijn maar weinig activiteiten waarbij vooraf al is uit te sluiten dat ze een flora- en fauna-activiteit tot gevolg hebben. De provincie is hiervoor het bevoegde gezag en verzorgt de toetsing van deze activiteit. Bij een meervoudige vergunning (meerdere activiteiten) kan het zijn dat de provincie advies geeft.
--	--

Drank- en horecaverunning op basis van de Alcoholwet

Toetsings kader	Onder de Omgevingswet blijft de Alcoholwet gelden voor permanente horecagelegenheden en evenementen. De Alcoholwet vereist dat ieder bedrijf of organisatie die alcoholhoudende dranken schenkt en/of verkoopt daarvoor een vergunning bezit. Bij het opzetten van een horecabedrijf is er in onze gemeente een exploitatievergunning nodig op grond van de APV.
Werkwijze	<p><i>Bij de gemeente nog niet bekende aanvragers van drank- en horeca vergunningen worden altijd in persoon uitgenodigd om hun aanvraag toe te lichten. Bestaande ondernemers die hun ondernemingsvorm wijzigen, worden normaliter niet uitgenodigd voor een gesprek. Bij het beoordelen van de aanvraag voor een drank- en horecaverunning wordt ook standaard gekeken of de aanvrager aanpalende vergunningen nodig heeft zoals een vergunning op basis van de wet op de kansspelen en/of een terrasvergunning. Bij wijziging van bestaande vergunningen wordt de aanvraag alleen getoetst aan het onderdeel dat wordt gewijzigd (bijvoorbeeld leidinggevende of capaciteitsuitbreiding).</i></p> <p><i>Voor de beoordeling van de aanvraag voor een vergunning of een tijdelijke ontheffing wordt de Alcoholwet gevolgd en is er verder geen afzonderlijke toetsniveau opgesteld.</i></p>

APV en bijzondere wetgeving

Toetsings kader	<p>Onder de Omgevingswet komen de volgende apv vergunningen te vallen onder het omgevingsplan. In de transitieperiode van het omgevingsplan zijn deze nog terug te vinden in de APV.</p> <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%;">2.25 A.P.V.</td> <td>Vergunningverlening evenementen.</td> </tr> <tr> <td>2.10 A.P.V.</td> <td>Vergunningverlening voorwerpen openbare plaats (terras, 3-hoeksborden).</td> </tr> <tr> <td>5.18 A.P.V.</td> <td>Vergunningverlening standplaatsen (geen overzicht, niet in bestemmingsplan geregeld).</td> </tr> <tr> <td>2:12 A.P.V.</td> <td>Vergunningverlening maken of veranderen van een uitweg</td> </tr> <tr> <td>4.11 A.P.V.</td> <td>Vergunningverlening (omgevingsvergunning) kappen houtopstanden.</td> </tr> <tr> <td>2:12 A.P.V.</td> <td>Vergunningverlening (omgevingsvergunning) in / uitrit.</td> </tr> <tr> <td>2.25 A.P.V.</td> <td>Afhandelingen meldingen klein evenement.</td> </tr> <tr> <td>2.73a A.P.V.</td> <td>Verlening ontheffing carbidschieten</td> </tr> <tr> <td>2.3 A.P.V</td> <td>Afhandelen kennisgeving betogingen op openbare plaatsen.</td> </tr> <tr> <td>4:3 A.P.V.</td> <td>Afhandelen meldingen Incidentele festiviteiten.</td> </tr> <tr> <td>Art. 3/4 Zondagswet</td> <td>Afhandeling ontheffingen</td> </tr> </table>	2.25 A.P.V.	Vergunningverlening evenementen.	2.10 A.P.V.	Vergunningverlening voorwerpen openbare plaats (terras, 3-hoeksborden).	5.18 A.P.V.	Vergunningverlening standplaatsen (geen overzicht, niet in bestemmingsplan geregeld).	2:12 A.P.V.	Vergunningverlening maken of veranderen van een uitweg	4.11 A.P.V.	Vergunningverlening (omgevingsvergunning) kappen houtopstanden.	2:12 A.P.V.	Vergunningverlening (omgevingsvergunning) in / uitrit.	2.25 A.P.V.	Afhandelingen meldingen klein evenement.	2.73a A.P.V.	Verlening ontheffing carbidschieten	2.3 A.P.V	Afhandelen kennisgeving betogingen op openbare plaatsen.	4:3 A.P.V.	Afhandelen meldingen Incidentele festiviteiten.	Art. 3/4 Zondagswet	Afhandeling ontheffingen
2.25 A.P.V.	Vergunningverlening evenementen.																						
2.10 A.P.V.	Vergunningverlening voorwerpen openbare plaats (terras, 3-hoeksborden).																						
5.18 A.P.V.	Vergunningverlening standplaatsen (geen overzicht, niet in bestemmingsplan geregeld).																						
2:12 A.P.V.	Vergunningverlening maken of veranderen van een uitweg																						
4.11 A.P.V.	Vergunningverlening (omgevingsvergunning) kappen houtopstanden.																						
2:12 A.P.V.	Vergunningverlening (omgevingsvergunning) in / uitrit.																						
2.25 A.P.V.	Afhandelingen meldingen klein evenement.																						
2.73a A.P.V.	Verlening ontheffing carbidschieten																						
2.3 A.P.V	Afhandelen kennisgeving betogingen op openbare plaatsen.																						
4:3 A.P.V.	Afhandelen meldingen Incidentele festiviteiten.																						
Art. 3/4 Zondagswet	Afhandeling ontheffingen																						

	Art. 30 b. WOK Vergunningverlening Wet op de kansspelen (automaten)/loterijen. 5.34 A.P.V. Ontheffing open vuur (b.v. paasvuren)
Werkwijze	<i>Vergunningverleners en een administratief medewerker houden zich bezig met evenementen en aanverwante APV zaken . Hiervoor is geen afzonderlijk toetsniveau vastgesteld. Capaciteit, tijdigheid en zorgvuldigheid verdient de komende jaren de aandacht.</i>

Toetsmatrix Vergunningen

Inleiding

Voor u ligt de 'Toetsmatrix Bbl' (hierna: Toetsmatrix). Deze Toetsmatrix maakt deel uit van de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie 2023-2026 van de gemeente Westerkwartier. In de Toetsmatrix is vastgelegd met welke intensiteit een bouwplan, dat ingediend is bij de gemeente Westerkwartier (in het geval van gevolgklasse 2 en 3), getoetst wordt aan wet- en regelgeving. Hierdoor wordt weloverwogen en herleidbaar aangegeven welke toets-aspecten aandacht verdienen en hoeveel aandacht de verschillende toets-aspecten krijgen.

Aanvragen voor een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen worden getoetst aan de voorschriften uit het omgevingsplan (voorheen bestemmingsplan), de redelijke eisen van welstand en het Bbl (voorheen Bouwbesluit 2012). De Toetsmatrix heeft betrekking op de voorschriften uit het Bbl (Bouwbesluit 2012). De wetgever heeft de technische voorschriften uit het Bbl (Bouwbesluit 2012) niet gedifferentieerd naar zwaarte. Bij de behandeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning moet voor bepaalde normen worden bepaald of het aannemelijk is dat aan de normen uit het Bbl (Bouwbesluit) wordt voldaan. Deze aannemelijkheidstoets biedt enige ruimte om te kunnen variëren in toetsintensiteit. Door de Toetsmatrix wordt hier invulling aan gegeven. Net als voor alle andere gemeenten is het ook voor Westerkwartier praktisch niet mogelijk om alle voorschriften even uitputtend te toetsen. Ook vraagt niet elk gebouw/bouwwerk om dezelfde mate van toetsing en controle. Bouwplannen lopen immers zeer uiteen.

Met het vaststellen van een Toetsmatrix

- worden bouwplannen eenduidig, consequent, transparant en adequaat getoetst. Hierdoor wordt de veiligheid van bouwwerken verhoogd en gewaarborgd, alsmede het gezond en veilig gebruik ervan;
- worden keuzes en prioriteiten gemotiveerd en bestuurlijk vastgelegd;
- kan naar inwoners en ondernemers herleidbaar worden aangegeven aan welke voorschriften uit het Bbl (Bouwbesluit 2012) hun aanvraag getoetst is en met welke intensiteit.

De bouwwerkcategorieën

Om het risico van een bouwwerk/gebouw te bepalen worden drie bouwwerkcategorieën onderscheiden, te weten A tot en met C. Waarbij bouwwerkcategorie A de meest complexe en meest risicovolle is en bouwwerkcategorie C de minste. Hieronder volgt een verkorte weergave van de verschillende bouwwerkcategorieën (aan het einde van de bijlage is de volledige lijst opgenomen).

Bouwwerkcategorie A: Verzorgings-, verpleeg- en ziekenhuis, kinderdagverblijf/peuterspeelzaal, school, hotel, theater/bioscoop, discotheek, winkelcentrum, galerijflat, kantoor- of sportcomplex

Bouwwerkcategorie B: Seriematige woningbouw, recreatiewoningen, woonwageng, winkel, restaurant/café, strandpaviljoen, parkeergarage, sportschool, verenigingsgebouw/clubhuis.

Bouwwerkcategorie C: uitbouw/aanbouw, dakkapel, nokverhoging, garage, balkon-/galerijafscheiding, erfafscheiding, geluidswand, reclame-uitingen.

De toetsniveaus

Hieronder volgt een definitie van de verschillende toetsniveaus. Deze definities komen overeen met de landelijke definities. De diepgang van de toets kan variëren van geen toets tot volledig toetsen. Elk volgend toetsniveau is een aanvulling op het vorige.

Niveau 0: niet beoordelen of aan een voorschrift wordt voldaan

Niveau 0 is het niet beoordelen of aan de voorschriften van het Bbl (Bouwbesluit 2012) wordt voldaan. Voor wat betreft de toets beperkt de controle zich tot de aangeleverde stukken ('ontvankelijkheidstoets'). Uiteraard vindt er wel nog een controle plaats op de andere toetsingskaders (omgevingsplan, welstand). Niveau 0 komt in de matrix terug bij een aantal bouwwerken uit categorie C. het betreft de in principe minder complexe en niet/minder risicovolle activiteiten zoals een dakkapel, dakopbouw e.d.

Niveau 1: Globale uitgangspuntentoets (betrouwbaarheidstoets)

Bevatten de aangeleverde stukken voldoende samenhangende informatie om het betreffende aspect te kunnen toetsen.

Bij toetsniveau 1 wordt gecontroleerd of de globale uitgangspunten op de stukken, die zijn aangeleverd om het desbetreffende aspect te kunnen toetsen, in voldoende mate en in samenhang zijn weergegeven. De toetsers bladert diagonaal door de stukken en bepaalt op ervaring zijn oordeel aangaande het betreffende aspect. Als het van toepassing is kijken we ook naar de uitkomst van bijvoorbeeld een berekening, want er mogen geen strijdigheden met het Bbl (Bouwbesluit) in de vergunning staan. Niveau 1 passen we toe op voorschriften waarvan de kans dat niet wordt voldaan gering is en de gevolgen indien niet wordt voldaan eveneens gering zijn, met andere woorden: als het risico gering wordt geacht.

Door de inwerkingtreding van de geprivatiseerde bouwbesluittoetsing, zijn de toetsniveaus van bouwwerken binnen een lage gevolgklasse (1) al voor alle onderdelen, met uitzondering van de constructie - en brandveiligheid, teruggebracht naar toetsniveau 1. Deze werkwijze wordt doorgezet. (In de matrix te herkennen aan de lichtgrijs gemaakte bouwwerken).

Niveau 2: visueel toetsen (hoofdlijntoets)

Van een te toetsen aspect wordt gezien of de uitgangspunten kloppen en de uitkomsten plausibel zijn (zonder de onderbouwing ervan inhoudelijk te toetsen).

Bij toetsniveau 2 worden van de aspecten de uitgangspunten gecontroleerd en bekeken wordt of de uitkomsten realistisch zijn voor het gekozen ontwerp. Ook de tekeningen worden opengeslagen en op basis van ervaring wordt gekeken of het ontwerp voldoet aan de gestelde uitgangspunten. Is een uitkomst niet aannemelijk, dan zal de berekening altijd nagerekend moeten worden of moet verzocht worden om aanvullende gegevens.

Niveau 2 is inhoudelijk het basisniveau binnen de matrix. Het is mogelijk om op basis van een aannemelijke uitkomst een vergunning te verlenen, nadere gegevens te vragen of een aanvullende buitencontrole voor te schrijven. Een vergunning weigeren op basis van een niet aannemelijke uitkomst zal vrijwel altijd in strijd zijn met het zorgvuldigheidsbeginsel. Indien een uitkomst niet aannemelijk is, dan zal deze altijd gecontroleerd/nagerekend moeten worden of kan door middel van een verzoek om aanvullingen meer duidelijkheid verschaft worden.

Bovenop wat bij niveau 1 wordt getoetst, wordt van ieder te toetsen aspect nagegaan of de uitgangspunten en de uitkomsten juist zijn.

Voorbeeld toetsvraag: voldoen de uitkomsten van de ventilatiegegevens aan de eisen uit het Bbl (Bouwbesluit) en zijn er aannemelijke gegevens ingevoerd? Een voorbeeld van aannemelijke gegevens is bijvoorbeeld de ingevoerde vloeroppervlakken. Komen deze overeen met wat op tekening staat?

Niveau 3: representatief toetsen

Het toetsen van een aspect op niveau 2 aangevuld met een inhoudelijke toets van de belangrijkste representatieve onderdelen door middel van een controle van de berekeningen of het zelfstandig narekenen ervan

Aanvullend op wat er getoetst is bij niveau 2, worden nu de belangrijkste berekeningen gecontroleerd dan wel nagerekend. Vanuit deze toets wordt vanuit vakmanschap in combinatie met de visuele toets bepaald welk onderdeel representatief is voor het gehele aspect en dit onderdeel wordt inhoudelijk getoetst.

Niveau 3 is het niveau van toetsen voor voorschriften met betrekking tot veiligheid en gezondheid, met name van kwetsbare groepen, zoals niet zelfredzame mensen en kinderen jonger dan 4 jaar. Niveau 3 is eveneens geadviseerd voor voorschriften die gesteld zijn in het algemeen belang. Het bepalen van wat de belangrijkste berekeningen zijn blijft een taak van de bouwplantoetsers. Hiervoor is geen eenduidige instructie te geven. Welke aspecten moeten worden nagerekend wordt bepaald op basis van de resultaten van de visuele toets.

Voorbeeld toetsvraag : Kloppen en voldoen de ventilatiegegevens op de belangrijkste onderdelen?

Niveau 4: integraal toetsen (volledige toets)

Het toetsen van een aspect op niveau 2 aangevuld met een inhoudelijke toets van alle representatieve onderdelen door middel van een controle van uitgangspunten en resultaten van de berekening of het zelfstandig narekenen ervan.

Dit is een totale toets. Alle berekeningen worden nagerekend en van alle gegevens wordt gecontroleerd of er voldaan wordt aan de eisen.

Niveau 4 komt in de matrix alleen voor met betrekking tot toepassing van gelijkwaardige oplossingen (art. 1.3 van Bouwbesluit 2012). In de praktijk zal toetsen op niveau 4 voorkomen wanneer de kwaliteit van de aanvraag dan wel de veronderstelde weigeringsgrond aanleiding geeft tot het zwaarder toetsen dan volgt uit de matrix. Niveau 4 is geschikt om bepaalde speerpunten binnen het gemeentelijk beleid extra invulling te geven.

Let op. Naast de vaste prioritering en de daarbij horende toetsniveaus is er te allen tijde ruimte om op basis van kennis en kunde per aanvraag om omgevingsvergunning een inschatting te maken of de vaste prioritering in dat specifieke geval adequaat is. In de praktijk betekent dit dat er in specifieke gevallen gemotiveerd afgeweken kan worden van de vastgelegde prioritering. Dit betekent niet dat als er niet gemotiveerd afgeweken is, en er iets misgaat, er gezegd kan worden dat er geen goede prioritering gehanteerd is.

Bouwwerkcategorieën

Er zijn drie bouwwerkcategorieën gedefinieerd. Van *in principe* complex en risicovol (A) naar *in principe* gemiddeld (B) en *in principe* (zeer) eenvoudig en minst risicovol (C).

Bouwwerkcategorie A

- Verzorgings-, verpleeg- en ziekenhuis;
- Kinderdagverblijf/peuterspeelzaal;
- School;
- Hotel;
- Theater, bioscoop;
- Discotheek;
- Winkelcentrum;
- Kantoorcomplex;
- Sportcomplex;
- Galerijflat, portiekflat, appartementengebouw, overige gestapelde woningen;
- Veiling- en cellencomplex;

Bouwwerkcategorie B

- Seriematige woningbouw (bijv. meerdere reguliere –eventueel verschillende– eengezinswoningen in rij, geschakeld, twee-onder-één-kap, voor permanente bewoning);

- Grondgebonden woning (enkele vrijstaande eengezins- of meergezinswoning voor permanente bewoning);
- Recreatiewoningen (in rij, geschakeld, twee-onder-één-kap of vrijstaand, niet voor permanente bewoning);
- Woonwagen;
- Bedrijfsverzamelgebouw;
- Afzonderlijk, zelfstandig bedrijfsgebouw in één of meerdere bouwlagen;
- Kantoorruimte tuinbouwsector;
- Winkel;
- Restaurant/café;
- Strandpaviljoen;
- Parkeergarage;
- Sportschool;
- Verenigingsgebouw/clubhuis;
- Tijdelijke units (bijv. noodlokaal, kantoorunits, tijdelijke kinderopvang, etc.);
- Bedrijfsruimte (als onderdeel van tuinbouwcomplex);
- Ketelhuis/koelcel;
- Verkeersbrug / tunnel.

Bouwwerkcategorie C

- Uitbouw/aanbouw;
- Erker;
- Serre;
- Bijgebouw;
- Garage;
- Schuur;
- Dierenverblijf (niet bedrijfsmatig);
- Dakopbouw;
- Nokverhoging;
- Dakkapellen;
- Voetgangers/wielrijdersbrug;
- Balkon-/galerijafscheiding;

- Tribune;
- Regionale nutsvoorziening (Boezemgemaal, Schakel- en transformatorstation, RWZI);
- Reclame-uitingen;
- Uithangborden;
- Lichtmast;
- Lichtbak (aan de gevel of op het dak);
- Windmolen;
- Zuil;
- Bouwbord;
- Geldautomaat;
- Watersilo (stalen ronde, gesegmenteerde constructie t.b.v. toepassing in tuinbouw);
- Warmte- of Koudeopslagtank (WOT, KOT);
- Warmtekrachtkoppeling (WKK);
- Erfafscheiding;
- Schutting;
- Zendmast;
- C2000/GSM antenne;
- Tuinbouwkas;
- Damwand- of duikerconstructie;
- Geluidsscherm;
- Buitenzwembad bij woning;
- Lichte industriegebouw (opslag, container, romneyloods);
- Vakwerkmast;
- Lokale nutsvoorziening (Trafohuis, Rioolgemaal).

				Dakkapel, nokverhoging	Uitbouw, aanbouw	Woongebouw	Woonfunctie voor particulier eigendom	"Lose" woning	Seriesmatige woningbouw (rijtjes woningen)	Woonwagen	Overige woonfunctie	Kinderdagverblijf	Overige bijeenkomstfunctie	Celfunctie, gezondheidszorg met bedgebied, onderwijsfunctie	Logiesfunctie	gezondheidszorgfunctie (overig)	kas (industrie functie licht)	Industriefunctie licht overig	Bedrijfsruimte bij kas incl. kantoor/je	industriefunctie overig	Kantoorcomplex	Kantoor overig	sport- en winkel/je	overige gebruiksfunctie	bouwwerk geen gebouwzijde (wegtunnel)	bouwwerk geen gebouwzijde (overig)		
Afdeling 2.15. Inbraakwerendheid	2.15	Inbraakwerendheid, nieuwbouw		0	0	1	1	1	1		1																	
Afdeling 2.16. Veiligheidszone en	2.16	Veiligheidszone en plasbrandaandachtsg		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Afdeling 2.17. Aanvullende regels tunnelveiligheid	2.17	Aanvullende regels tunnelveiligheid																							3			
Hoofdstuk 3 - Gezondheid																												
Afdeling 3.1. Bescherming tegen geluid van buiten	3.1	Bescherming tegen geluid van buiten, nieu		0	0	2 3	1	1	2 3		2 3	2 3		2 3														
Afdeling 3.2. Bescherming tegen geluid van installaties	3.2	Bescherming tegen geluid van installaties		0	0	1 3	1	1	1 3	1	1 3	1 3	1 3	1 3	1 3	1 3	1 3	0	1	1	1	1 3	1 3	1 3	1 3	1 3	0	
Afdeling 3.3. Beperking van galm	3.3	Beperking van galm, nieuwbouw				2 3																						
Afdeling 3.4. Geluidwering tussen ruimten	3.4	Geluidwering tussen ruimten, nieuwbouw		0	0	1 2 3	1	1	1 2 3		1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3			1	1	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3				
Afdeling 3.5. Wering van vocht	3.5	Wering van vocht		0	0	2	1	1	2	1	2	2	2	2	2	2	0	1	1	1	2	2	2					
Afdeling 3.6. Luchtverversing	3.6	Luchtverversing		0	0	3	1	1	3	1	3	3	3	3	3	3	0	1	1	1	3	3	3	1	1	0		
Afdeling 3.7. Spuivoorziening	3.7	Spuivoorziening		0	0	2	1	1	2	1	2		2															
Afdeling 3.8. Toevoer van verbrandingslucht en afvoer van	3.8	Toevoer van verbrandingslucht en afvoer v		0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1			
Afdeling 3.9. Beperking van de aanwezigheid van	3.9	Beperking van de aanwezigheid van schae		0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0		
Afdeling 3.10. Bescherming tegen ratten en muizen	3.10	Bescherming tegen ratten en muizen				1	1	1	1	1	1	1	1	1	1						1	1	1					
Afdeling 3.11. Daglicht	3.11	Daglicht		0	0	3	1	1	3	1	3	3		3							2	1						
Hoofdstuk 4 - Bruikbaarheid																												
Afdeling 4.1. Verblifgebied en verblifruimte	4.1	Verblifgebied en verblifruimte		0	0	3	1	1	3	1	3	3	3	3	3						3	2	2					
Afdeling 4.2. Toiletruimte	4.2	Toiletruimte		0	0	2	1	1	2	1	2	2	2	2	2					1	1	2	2	2				
Afdeling 4.3. Badruimte	4.3	Badruimte, nieuwbouw		0	0	2			2	1	2		2		2													
Afdeling 4.4. Bereikbaarheid en toegankelijkheid	4.4	Bereikbaarheid en toegankelijkheid, nieu		0	0	3		1	3	1	3	3	3	3	3					1	1	3	2	3				
Afdeling 4.5. Buitenberging	4.5	Buitenberging, nieuwbouw		0	0	2		1	2	1	2																	
Afdeling 4.6. Buitenruimte	4.6	Buitenruimte, nieuwbouw		0	0	2		1	2	1	2																	
Afdeling 4.7. Opstelplaatsen	4.7	Opstelplaatsen, nieuwbouw		0	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1						1	1	1					
Afdeling 4.11 Stallingsruimte voor fietsen (BB2003)	4.11	Stallingsruimte voor fietsen, nieuwbouw (B										2	2	2	2	2	0	1	1	1	2	2	2	2				
Hoofdstuk 5 - Energiezuinigheid																												
Afdeling 5.1. Energiezuinigheid	5.1	Energiezuinigheid, nieuwbouw		0	0	3	1	1	3	1	3	2	2	2	2	3	0	1	1	1	2	2	2					
Afdeling 5.2. Milieu	5.2	Milieu, nieuwbouw				1	1	1	1		1										1	1						

Niet grondgebonden		tel	bezoek										bezoek																				
	cat. I	€ <100.000 (complex)	A3	B2	B1	B2	B2	B2	B1	B1	B2	B2	B2	D2	D2	D2	D1	D2	D2					D2									
			tel	bezoek										bezoek																			
referentie	cat. II	€ 100.000 - 1.000.000	A3	B2	B1	B3	C3	C3	B1	B2	B3	B2	B3	B3	B3	D2	D2	D2	D1	D3	D3	D3	D4	D3	D2	D	D	D	D	D	D	D	D
			tel	bezoek										bezoek																			
			tel	bezoek										bezoek																			
	cat. III	€ >1.000.000	A3	B2	B1	B3	C3	C3	B1	B2	B3	B2	B3	B3	B3	D2	D2	D2	D1	D3	D3	D3	D4	D3	D2	D	D	D	D	D	D	D	
			be z	bezoek										bezoek																			
Publiek	cat. I	€ <100.000	A3	B2	B1	B2	B2	B2	B1	B1	B2	B2	B2	D2	D1	D2	D2	D1	D2	D2	D2	D2				D2						D2	
			tel	bezoek										bezoek																			
	cat. II	€ 100.000 - 1.000.000	A3	B2	B1	B3	C3	C3	B1	B2	B3	B2	B3	B3	B3	D2	D2	D2	D1	D3	D3	D3	D4	D3	D2	D	D	D	D	D	D	D	
			tel	bezoek										bezoek																			
	cat. III	€ >1.000.000	A3	B2	B1	B3	C3	C3	B1	B2	B3	B2	B3	B3	B3	D2	D2	D2	D1	D3	D3	D3	D4	D3	D2	D	D	D	D	D	D	D	
			be z	bezoek										bezoek																			
Bedrijf	cat. I	€ <100.000	A3	B2	B1	B2	B2	B2	B1	B1	B2	B2	B2	D2	D1	D2	D2	D1	D2	D2	D2	D2				D2						D2	
			tel	bezoek										bezoek																			
	cat. II	€ 100.000 - 1.000.000	A3	B2	B1	B3	C3	C3	B1	B2	B3	B2	B3	B3	B3	D2	D2	D2	D1	D3	D3	D3	D4	D3	D2	D	D	D	D	D	D	D	
			tel	bezoek										bezoek																			

